

Director : PAMFIL ȘEICARU

REDACȚIA : BUL. ELISABETA No. 8

ADMINISTRAȚIA : STR. SARINDAR No. 22

TELEFON 312/29 ; 364/39

Curentul

D-I Vaida-Voevod lămurește

D-I Vaida-Voevod e un orator de respectabilă originalitate în înconjurul de vorbăreți al ordinului nostru politic. D-I Vaida-Voevod are elocința sincerității.

Nu știm dacă vorba e, în genere, dată omului ca să ascundă ce gândeste, dar e cert că, în politică, gândul e dăruit oratorului ca să-și umple vorba de ascunzături. Ministrul alegerilor libere are pitorescul acestei eroice cochetării: își permite să facă, fără grije, din orice discurs o confesiune. Din pricina acestei periculoase virtuți, d. Vaida-Voevod e, deseori, un partizan incomod și un șef imprudent. Dar, e un adversar cu care se luptă aenevoios.

Discursul ministrului internelor la încheierea dezbaterilor a adreșei Senatului de răspuns la mesajul Tronului, s'a fixat neapăsător în febrilitatea unui ajun de vacanță parlamentară în care se împleteau bizar chiotele rituale ale revelionului cu ofțările supuse ale „ispășirii”, atât de sumare votate...

Așa, discursul acesta, de o cuprindere și de o însemnătate politică neobișnuită, n'a putut avea, cel puțin în presă, răsunetul pe care îl îndreptățea înalta lui calitate.

Cu aceeași bravă sinceritate care face frumusețea și farmecul personalității sale morale — și care a constituit, odinioară, în bălăcirile de epopee dela tribuna maghiară, curajul său mai tare a îndrăgănilor sale românești — d. Vaida-Voevod a cercetat înaintea Senatului toate problemele și reclamațiunile ridicate și le-a spus, fără înconjur și mesetăgiri, controlului amical al realității.

Niciodată un discurs ministerial de încheiere a unor dezbateri politice n'a fost mai lipsit de acea poeză de solemnitate goală care face în genere valoarea palavrărilor în scara esteticii parlamentare. D. Vaida-Voevod a vorbit simplu, fără a-și distila emoția în alambicuri complicate al diplomației de partid, și fără a-și ajusta gândul în zghiaburile inutile ale „răspunderii”, a vorbit cu acea cutezanță onestă familiaală care constituie seducția retoricii sale drepte.

Vrem să reținem, deocamdată, două din chestiile ridicate, atât de deplin și de cert în marelui discurs al ministrului de interne: antiregăzimenismul și minoritățile.

D-I Vaida-Voevod le-a tratat pe amândouă cu metoda decisivă a francheții. Da, există un „antiregăzimenism” — dacă prin regăzimenie se înțelege pletora de javre cu care guvernele celor zece ani de viață în afară de lege au avut neștințarea să murdărească Ardealul. Dar, nu scursorile și gunoierii cluburilor canalizate spre administrația supusă a Ardealului, înfățișează sufletul și nobetea vechiului Regat, pentru care ardeleanul Vaida-Voevod — înfățișător fără prihană al onoarei și frăției ardelenice — a găsit himnul de cinstire cel mai călăd. A zis d. Vaida:

„Cum? Noi, cari nu sub presuțea jandarmului liberal, ci cu riscul vieții noastre, din libera noastră hotărâre a futurgului popor de dincolo de munți am proclamat la Alba Iulia unirea pe veci și necondiționată. Noi anti-regăzimeni? Pe șest pământ al Daciei de odinioară a fost flux și reflux, au trecut valurile de dincoace de Carpați pe plajurile de dincoace și s'au revarsat — în timpuri de restricte valurile Române de acolo spre șesul Dunării.”

Atunci, de unde legenda antiregăzimenismului? Iată-i sursa:

„Pe lângă numeroasele elemente bune care de atunci și până astăzi sunt iubite, ca frați buni cu care ne mandrim, ca sunt Români regăzimeni, ne-au trimis pe toți deportații partidului lor. Le era rusine să-i arăteze aici. Și când în revolta, îndreptățit, poporul nostru protesta, au inventat cuvântul de regăzimenie pentru ascundea tipului, atunci au venit și noi-au acuzat pe noi, pe conducători, ca noi nu iubim pe regăzimeni, adică pe românii din vechiul regat, substituind noțiunea de român din vechiul regat cuvântul de regăzimenie.”

Cu aceeași promptă sinceritate a luat d. Vaida-Voevod în discuție problema minorităților.

A fost o punere la punct istorică. Ca un desăvârșit om de Stat, ministrul internelor a considerat

problema în datele ei de realitate sub lumina moralei europene a vremii și pe planul intereselor fără demagogie ale țării. Impunătoare a fost vorba cu care d. Vaida a definit situația istorică:

„Noi la Alba Iulia, aveam mână liberă și puteam lăsa să se deslănțască furia și ura milenară a maselor populare. Dar a fost destul un gest ca înțelepciunea acestor mase să-și cruțe asupritorii de ieri, ba încă cu arma în mână să le apere și viața și averea lor, pentru că nu au voit ca acest popor generos din asupritul de ieri să devină asupritor de astăzi și de mâine. Inșă vedem, domnilor, că țărănul român și țărănul maghiar se înțeleg foarte bine. De ce nu am aștepta ca din înțelegerea acelor țărani să rezulte adevărata frățietate între popoare?”

Situația maghiarilor din hotarele României? Dar, iată-o cu cifre:

„D. Gyrfas, în articolul acesta despre maghiarimea din Transilvania, constată că la băncile d.ve., în comparație cu ale noastre, arătând schimbarea în ultimii zece ani, — pe când capitalul fundamental în 1922 era de 174 milioane, astăzi este de 430 milioane, — pe când rezervele erau de 54 milioane, astăzi sunt 212 milioane, pe când depunerile erau 888 de milioane astăzi sunt 3 miliarde 430 de milioane. Debitorii erau 397, acum 694, iar împrumuturile acordate erau în 1922 un miliard 283 de mii, iar acum 4 miliarde 357 de mii.”

Că n'a fost totul prea bine în România, — da. Dar, d. Vaida a spus-o vitejește și drept:

„EI BINE, DOMNILOR, NU ESTE O PLANGERE MINORITĂȚII, CI ESTE O PLANGERE GENERALĂ ÎN CONTRA METODELOR PRACTICATE DE GUVERNELE DE PANA ACUM.”

În rezumat, un discurs ce nu implinea doar o formalitate, ci care exprima, în linii de nobilitate alocință, un moment de conștiință națională.

Dem. Theodorescu

Ernő Tibor

După Hans Eder, d. Tibor Ernő. De abia încheiat expoziția puternică a pictor al sașilor și minorității maghiară își are în București reprezentanții ei de elită în arta d-lui Tibor, care expune în sala Mozart.

Sânt două temperamente deosebite, corespunzătoare celor două rase cărora aparțin. Hans Eder are o viziune concentrată, adâncă înăuntrul și intensificată contemplativ. În arta lui se exprimă un popor care iubeste reculegerea în trecutul plin de slavă al neamului german și care știe să trăiască intens în limite precise de timp și de spațiu. D. Tibor Ernő are un temperament aproape opus, o viziune expansivă, o sensibilitate vibrantă sub atingerea luminosităților cromatice. Îl plac colorile vii și contrastante, vesela împetrăită a multilor lor, vioiciunea multicoloră a vieții. Imaginile sale acvatice-venețiene și câmpene-ardelenesti sânt expresii ale altui temperament de rasă de cât cel săsesc. E prea conștient și simpatia robustă expansivă a naturii angurești care ține să se imbețe de lumină și să se abandoneze fericiții antrenamentului optimist al vieții. Doi reprezentanți a două rase, a două minorități, se închează măgulitor pentru noi și integrant în mișcarea plastică a acestui an.

Ne place să remarcăm și cu această ocazie un fapt din ce în ce mai precizat și mai caracteristic pentru noile noastre așezări: descălecare arhiștilor minoritari în capitula țării. Hans Eder, Tibor Ernő, — după acești frunțișori vor urma noile talente accesei cale a normaliei lor revoluții în mijlocul nostru. Sezonul plastic românesc ar rămâne incomplet fără notele specifice ale participării lor. Și afară de aceasta, valorile creațoare în cuprinsul acestui Stat nu se pot consacra decât de la centrul firesc al lui. Avem toată datoria să prețuim cum se cuvine această tendință de apropiere în numele artei și cu iubire fraternală să deschidem brațele ospitalității inspiratorilor cari vin. Cu Hans Eder, Tibor Ernő e un precursor al acelor atmosfere generale ce va trebui să se așeze în jurul nostru, prielnică dezvoltării tuturor forțelor creatoare de care dispunem.

Nichifor Crainic

Pentru acoperirea deficitului bugetar, s'au mdrît taxele de consumație pe vin și bere.

— Nenorocite, în loc să bei ca un porc, mai bine ai plăti impozitul... — Păi d'ata am băut și eu, boule, ca să echilibrez budgetul!..

Impotriva impozitelor noi

Nu vom încadra cum se cuvine cotezanța ziarului „Viitorul” de a tipări cu litere tipătoare aceste titluri: „Risipă scandalosă. Nenumărate impozite noi — spre a se plăti agenții electorali ai guvernului introduse în bugetul statului.”

Firește n'ar fi îngăduit oficiului unui partid abia desprins din siera gravelor răspunderi, unui partid a cărui conducere a format guvernul de ieri, deci inițiat în toate tainele dramaticului nostru împrumut. Și-ar putea permite luxul ziarului „Viitorul” să afirme că din ziua când a început tratativele, d. Vintilă Brătianu a mai fost liber pe mîșcări, a mai putut să-și fixeze o linie de mișcare în raport cu principiile sale, ori a trebuit să se lepede complet de toate principiile călăuzitoare ale politicii sale economico-financiare și să se supună imperiozității lor?

Isprava unei politici de demență mistico-mesianică s'a finalizat în această situație pe care statul român o are din prima zi când s'au început tratativele: acceptarea autoritatului.

Ce, „Viitorul” (citit d. Vintilă Brătianu), este un expert străin ce controlează o activitate orice mișcare de credit? Ce, „Viitorul” (citit d. Vintilă Brătianu), nu a aflat pe când era ministru de finanțe că delegații bancherilor sunt tare îndreptățit de a-și băga nasul în toate băntălele ministerului de finanțe? Ori totuși a fost făcut de d. Bădulescu, fostul secretar general dela finanțe, fără știrea omului intranșigienții demnității naționale în raport cu finanța străină, fără voia și știința d-lui Vintilă Brătianu? Am vrea să citim răspunsul afirmativ în dulcea foale „Viitorul”.

Da, s'a înțeles ascuns țării o realitate, dureroasă, umilitoare dacă vrei, dar nu mai puțin realitate: suntem puși sub tutorațl finanței

străine. Bugetul pe 1929 a fost alcătuit după indicațiile experților străini, iar noile impozite nu au alt rost decât să asigure acoperirea oricărui deficit bugetar.

Moștenirea financiară a d-lui Vintilă Brătianu, nu poate fi creia toare decât de noi impozite, toate cu caracter de expedient cum le-a definit Ricardo, cronicarul nostru economic în articolul intitulat: „Avalanșa impozitelor”.

Dar cu toate datele împrumuturilor excepționale în care este silit să lucreze actualul guvern, noi socotim noile impozite — mai ales cel pe venitul global — profund nedrepte și, mai grav, inutile.

Singurii care vor plăti noile sporuri de impozite vor fi funcționarii.

Dovada? Câteva cifre alăturate: impozitul pe salarii produc 1 miliard 525 milioane, iar cel pe veniturile de comerț și industrie numai 1 miliard 461 milioane, față de cele 249 milioane pe veniturile profesionale. Cum trebuie tăimăcite aceste cifre? Singura categorie de contribuabili ce nu se pot aranja cu agenții fiscoșului sunt funcționarii, ei sunt cel mai sigur platnic al birurilor, asupra lor apasă crâncen orice nou impozit. Și există în vreo o țară din lume funcționari mai prost plătiți, mai necajii, mai oropsii decât la noi? Este oare îngăduț ca la 1 miliard 525 milioane impozit pe salarii, impozitul pe venitul proprietății (ilicite agricole (inclusiv pădurile) să dea cu 200 milioane mai puțin?

Dar analiza impozitelor raportate la diferitele categorii se va face cu toată grija de către „Curentul”; ne mulțumim să însemnăm primul adevar care se impune: majoritatea contribuabililor se sustrag dela plata impozitelor sau îl reduc la o proporție ridicolă.

Afirmăm următoarele: și fără noile impozite, dacă s'ar aplica cu înălturarea completă a fraudelor, impozitele așa cum sunt prevăzute în

legile fiscale ar fi îndestulătoare; am avea excedente bugetare.

Fiscul este defraudat, aparatul nostru fiscal — plătit cu leiri de rușine — este coruptibil și nu este o taină pentru nimeni că într-o anumită măsură te poți aranja să-ți reduci cât mai simțitor birul cîrui stat. S'a întrebat cineva cum și-au improvisat percepșorii, unii administratori financiari, prin Basarabia, prin Ardeal, ca și prin vechiul regat, averi destul de însemnate? S'a gândit vre-un ministru de finanțe la o lege de aspră și imediat sancționare a oricărui contribuabil ce fraudează fiscal?

S'a întrebat cineva cum se declară de venituri au făcut unii din falșimșii figuranți al consiliilor de administrație?

Cam ce declarație de venituri a făcut un Nae P. Stănescu, un Tancred (Tăria)? S'a gândit oare ministrul de finanțe înainte de a impune țării constrângerea unor noi și grele impozite să pună ordine în încasarea impozitelor existente și urmărirea celor ce se sustrag?

În parlament vol propune o anchetă asupra declarațiilor de venituri a diferitelor persoane cunoscute cu veniturile extraordinare spre a se dovedi că orice nouă impunere este numai pe cel nevolăsi.

Se va vedea că un mare avocat cu trei mașini la scară nu s'a jenat să declare un venit profesional de 400.000 de lei, iar un mare medic nu și-a declarat alt venit decât cel de profesor universitar.

În afară de funcționari nimeni nu plătește integral impozitele.

Porțim campanie impotriva fiscalității excesive și pentru plata integrală de către toată lumea a impozitelor existente.

Numai așa se poate apăra și bugetul statului și pe oropsii birniși necruțați dintre cel înfrățit cu mizeria.

Pamfil Șeicaru

Romanul unui poet

Dintre toate formele de expresie ale fenomenului literar, cea mai ispititoare pentru artist deia Stendhal până azi, s'a arătat a fi romanul. Folosind, fără vreun impediment estetic, o proteică diversitate de manifestare, începând cu tabloul evocator de realitate cotidiană și încheind cu interpretările neliniștitoare ale impulsurilor din planul subconștiinței, el fascinează deopotrivă pe analist, pe critic și pe poet. (Fascinația a fost uneori până într'atât de stăpânitoare încât a prefăcut pe un critic fin și riguros într'un asiduu romancier: vezi Paul Bourget).

Sub acest unghi de privire, recentul roman al lui Francis James, Janot-poete, nu este prin înșăși calitate esențială a spiritului autorului — contradictorie, în

aparență, cu suflul epic sau cu subtilitatea analizei — o carte atrăgătoare prin bizar sau numai prin raritate. Dar începând cu V. Hugo și Sainte-Beuve, poezi ca Richepin și Henri de Régnier și esaii-și ca Remy de Gourmont și André Gide — pentru a cita pe cei mai noștrii dintre francezii ultimelor decenii — fac roman cu gravitate, cu deplina importanță a rolului lor de scrutători ai realităților profunde și de observatori verșaji ale celorlalte exterioro. În măsura în care reușesc a fi una și alta, ei devin romancieri interesanți, considerabili sau impu-natori.

Dar când un poet imaginează să scrie un roman, dar să rămână poet, când, în alte vorbe, recurge la decorul unei autentice realități — cadrul romanului, prin definiție — pentru a transmite fiorul vieții unor strălucitoare și

vrăjitoare nebună, dar care nu era, aveau, decât intruchiparea unei castelane care a trăit atât de intens poezia Grecilor antici, a lui Cervantes, a lui Calderon, a lui Shakespeare și a romanticilor francezi, încât mintea și se întunecă de eclipsa realității neiertătoare. Janot va descoperi, inițiat de Sabala, misterul Poeziei. Dar pe lucul sufletului său în care nu se reflectă decât frumusețea, trece umbra unei dureri: cea dintăiu înfiurare de dragoste își frânge aripa albă sub loviturile răsului răsătorit de batjocură al unei mici Spaniole care furase gândurile adolescentului. E singura umbră. Încercarea bacalaureatului nu-i pentru Janot, — care nu-și secătua vioiciunea cu invățătura nerodnică — decât o glumă grațioasă: steaua lui bună îi pune în față un examinator din al cărui suflul se revarsă bucuria de a fi un împătimit și norocos logodnic. Întregirea culturii filozofice și umaniste îi este desăvârșită de d. Pain-Bénit, bătrânul „professeur es idées générales”,

Decadența căilor ferate

Anul care începe va aduce elocier, decât citarea tabloului ru-perilor de șine, întâmplare în anul trecut pe C. F. R.:

În Ianuarie 1928, 560 ruperi de șine; Februarie 955, Martie 600, Aprilie, 203, Mai, 136, Iunie, 105, Iulie, 70.

În șapte luni, 2639 ruperi de șine. „Nimica toată”, cum ar spune d. ing. Teohorescu.

Ion Dimitrescu

„Căile ferate române au decăzut și s'au ruinat nu numai pentru că (sub eticheta unei false și echivoce „autonomii”) și-au păstrat tem-bela ireponsabilitate a unei conduceri numite de Stat, dar mai ales pentru că dincolo de această incoherență a conducătorilor mijea fraudă și pollogăria partizanilor. Licitațiile prescrite de lege pentru perfectarea contractelor de furnituri au fost permanente escamotoate, și sistemul a-a zisei „bune in-voleii” li s'a substituit, pentru marea bucurie a oamenilor de bună învoire din fruntea instituției. Cine ignorază, de pildă, somptuosul matrapazălc al furniturilor de combustibil, aranjat de Administrația căilor noastre ferate pentru a satisface exigențele unei societăți ca „Petroșani”, darnică în comisioane, însă mai scumpă la prețul infecțiilor ei carbuni decât cele mai pretentioase mine de peste hotare? Când află că reducerea de 673 de milioane, operată de comisiunea bugetară a Camerei, a fost practicată print'o primă comprimare a cheltuielilor pentru combustibil, poți bănui subteranele comisioane împărțite până astăzi înalților mandatarii ai C. F. R., de către amșarii societăților miniere, pentru menținerea unor contracte de furnituri al căror rezultat era slăbirea și ruinarea insușiției.

Cum era și firesc, risipa această de daruri botezate „furnituri” a fost organizată numai în folosul câtorva întreprinderi liberale, de directori închinați clubului liberal, și deprinși cu tradiționala lipsă de scrupule a clanului d-lui Vintilă Brătianu. Cine, dintre noi, va face odată bilanțul plocoanelor, mașinilor și jucăriilor oferite de societățile carbonifere directorii sau diadohilor Domnilor Directori ai C. F. R.? Se va vedea atunci cu câtă cinică inconștiență a lăsat d. Vintilă Brătianu, dogele casei de toleranță a fraudelor, să fie dezorganizată și ruinată principala unitate a refacerii noastre economice, rețeaua căilor ferate. În loc de a deveni instrument de învioreare a producției, în loc de a deveni mijloc de exaltare a unității noastre spirituale, prin desăvârșirea legăturilor între ținuturi despicate unele de altele până ieri, instituția s'a transformat într'un bazar al tuturor paralizicilor dornici de pricopsală grabnică, singura operatie la care știu să folosească ultimele procedee ale tehnicii moderne.

Ani întregi, tarifele exorbitante de transport (impuse de ruinatele profituri consimțite metalurgicilor și „carbunariilor”) liberali au paralizat traficul și producția țării, eternizând deficitel cronice și ruina materialului. Și nimic nu este mai sugestiv, ca în-

cheiere, decât citarea tabloului ruperilor de șine, întâmplare în anul trecut pe C. F. R.:

În Ianuarie 1928, 560 ruperi de șine; Februarie 955, Martie 600, Aprilie, 203, Mai, 136, Iunie, 105, Iulie, 70.

În șapte luni, 2639 ruperi de șine. „Nimica toată”, cum ar spune d. ing. Teohorescu.

Ion Dimitrescu

Aracotul din Le Temps asupra raporturilor dintre România și Societele, nu aduce în discuție nici un element nou. E o recapitulare a lucrurilor știute și spus: subți mind încă odată ca România s'ar ardat meru gata să semneze un pact de neagresiune, iar Societele au refuzat sistematic.

Se mai amintesc de asemeni, ca toată criza internă a Societelor, im pune această rezervă a unei diver-suni, oricând guaa sa dea alarma ca republica e amenințată din a-jară, ca sa potolească eventualele șfășieri dinlauntru.

Dar ceace a scăpat din vedere, ziarului francez, e că astăzi situa-tia Basarabiei în acest conflict latent dintre noi și Societe, a schim-bat cu totul substratul psihologic al unei vitoare și probabile încercari de a lichida disputa, pe calea agresiunii armate. Până la înscău-narea noului guvern, Societele pu-teau conta pe nemulțumirile poli-tice dinlauntru Basarabiei, pe o adeseune tactică a populării, în șirștii, pe unelurile agenților de propagandă și pe o acuta contigi-e boșevică. Administrația românească, încă stângace, și nece-perimentată, inspirată de spiritul politpensei liberale, nu însușite du-pă zece ani sa apropie acel adm-ralbil suțiet moldovenesc al Basa-rabenilor, care se oferiseră unirei dar căreia unirea îi adusesse indes-tulute dezamăgiri.

Toata propaganda agenților bol-sevici, atât în Basarabia, cât și pe-ste hotare, în centrul apusene, se înlemitea până acum pe această realitate. Erorile unui guvern erau trecute pe socoteala Româ-niei; concepția autocrată a unui partid se confunda cu un regim, pe care fara nici un voia și nici nu-l aprobase. Astăzi, acest este-mental subteran de disoluțiune a dispărut. Guvernul popular al d-lui Maniu, nu are nici un cu-vânt să utilizeze mijloacele foste-lor guverne liberale și aoverescane. Problema economică socială și spiritală a Basarabiei a fost a-nunțată ca una din cele dintăiu mari griji ale actualului regim.

Într'un singur an, suflurile se vor suda definitiv, cum n'au știut gu-vernele trecute să mi le cucerească în zece ani. Și atunci, toată sub-răcolirea Societelor se va consuma în vid, căci nu vor mai conta pe o singură rădăcire și o singură iluzie în paradisul de peste Nir-tu.

Este cel dintăiu mare câștig, și acesta va veni să întredacă bā-riera armată dela frontiera răsă-riteană, mai nepătrunsă încă de-cât zidul de baionete și decât bra-va oștire românească, pe care mit în 1918 și nici astăzi, după zece ani, n'a contaminat o nălcuirea bolșevică.

Cesar Petrescu

Basarabia și Societele

Aracotul din Le Temps asupra raporturilor dintre România și Societele, nu aduce în discuție nici un element nou. E o recapitulare a lucrurilor știute și spus: subți mind încă odată ca România s'ar ardat meru gata să semneze un pact de neagresiune, iar Societele au refuzat sistematic.

Se mai amintesc de asemeni, ca toată criza internă a Societelor, im pune această rezervă a unei diver-suni, oricând guaa sa dea alarma ca republica e amenințată din a-jară, ca sa potolească eventualele șfășieri dinlauntru.

Dar ceace a scăpat din vedere, ziarului francez, e că astăzi situa-tia Basarabiei în acest conflict latent dintre noi și Societe, a schim-bat cu totul substratul psihologic al unei vitoare și probabile încercari de a lichida disputa, pe calea agresiunii armate. Până la înscău-narea noului guvern, Societele pu-teau conta pe nemulțumirile poli-tice dinlauntru Basarabiei, pe o adeseune tactică a populării, în șirștii, pe unelurile agenților de propagandă și pe o acuta contigi-e boșevică. Administrația românească, încă stângace, și nece-perimentată, inspirată de spiritul politpensei liberale, nu însușite du-pă zece ani sa apropie acel adm-ralbil suțiet moldovenesc al Basa-rabenilor, care se oferiseră unirei dar căreia unirea îi adusesse indes-tulute dezamăgiri.

Toata propaganda agenților bol-sevici, atât în Basarabia, cât și pe-ste hotare, în centrul apusene, se înlemitea până acum pe această realitate. Erorile unui guvern erau trecute pe socoteala Româ-niei; concepția autocrată a unui partid se confunda cu un regim, pe care fara nici un voia și nici nu-l aprobase. Astăzi, acest este-mental subteran de disoluțiune a dispărut. Guvernul popular al d-lui Maniu, nu are nici un cu-vânt să utilizeze mijloacele foste-lor guverne liberale și aoverescane. Problema economică socială și spiritală a Basarabiei a fost a-nunțată ca una din cele dintăiu mari griji ale actualului regim.

Într'un singur an, suflurile se vor suda definitiv, cum n'au știut gu-vernele trecute să mi le cucerească în zece ani. Și atunci, toată sub-răcolirea Societelor se va consuma în vid, căci nu vor mai conta pe o singură rădăcire și o singură iluzie în paradisul de peste Nir-tu.

Este cel dintăiu mare câștig, și acesta va veni să întredacă bā-riera armată dela frontiera răsă-riteană, mai nepătrunsă încă de-cât zidul de baionete și decât bra-va oștire românească, pe care mit în 1918 și nici astăzi, după zece ani, n'a contaminat o nălcuirea bolșevică.

Cesar Petrescu

Aracotul din Le Temps asupra raporturilor dintre România și Societele, nu aduce în discuție nici un element nou. E o recapitulare a lucrurilor știute și spus: subți mind încă odată ca România s'ar ardat meru gata să semneze un pact de neagresiune, iar Societele au refuzat sistematic.

Se mai amintesc de asemeni, ca toată criza internă a Societelor, im pune această rezervă a unei diver-suni, oricând guaa sa dea alarma ca republica e amenințată din a-jară, ca sa potolească eventualele șfășieri dinlauntru.

Dar ceace a scăpat din vedere, ziarului francez, e că astăzi situa-tia Basarabiei în acest conflict latent dintre noi și Societe, a schim-bat cu totul substratul psihologic al unei vitoare și probabile încercari de a lichida disputa, pe calea agresiunii armate. Până la înscău-narea noului guvern, Societele pu-teau conta pe nemulțumirile poli-tice dinlauntru Basarabiei, pe o adeseune tactică a populării, în șirștii, pe unelurile agenților de propagandă și pe o acuta contigi-e boșevică. Administrația românească, încă stângace, și nece-perimentată, inspirată de spiritul politpensei liberale, nu însușite du-pă zece ani sa apropie acel adm-ralbil suțiet moldovenesc al Basa-rabenilor, care se oferiseră unirei dar căreia unirea îi adusesse indes-tulute dezamăgiri.

Toata propaganda agenților bol-sevici, atât în Basarabia, cât și pe-ste hotare, în centrul apusene, se înlemitea până acum pe această realitate. Erorile unui guvern erau trecute pe socoteala Româ-niei; concepția autocrată a unui partid se confunda cu un regim, pe care fara nici un voia și nici nu-l aprobase. Astăzi, acest este-mental subteran de disoluțiune a dispărut. Guvernul popular al d-lui Maniu, nu are nici un cu-vânt să utilizeze mijloacele foste-lor guverne liberale și aoverescane. Problema economică socială și spiritală a Basarabiei a fost a-nunțată ca una din cele dintăiu mari griji ale actualului regim.

Într'un singur an, suflurile se vor suda definitiv, cum n'au știut gu-vernele trecute să mi le cucerească în zece ani. Și atunci, toată sub-răcolirea Societelor se va consuma în vid, căci nu vor mai conta pe o singură rădăcire și o singură iluzie în paradisul de peste Nir-tu.

Este cel dintăiu mare câștig, și acesta va veni să întredacă bā-riera armată dela frontiera răsă-riteană, mai nepătrunsă încă de-cât zidul de baionete și decât bra-va oștire românească, pe care mit în 1918 și nici astăzi, după zece ani, n'a contaminat o nălcuirea bolșevică.

Cesar Petrescu

Aracotul din Le Temps asupra raporturilor dintre România și Societele, nu aduce în discuție nici un element nou. E o recapitulare a lucrurilor știute și spus: subți mind încă odată ca România s'ar ardat meru gata să semneze un pact de neagresiune, iar Societele au refuzat sistematic.

Se mai amintesc de asemeni, ca toată criza internă a Societelor, im pune această rezervă a unei diver-suni, oricând guaa sa dea alarma ca republica e amenințată din a-jară, ca sa potolească eventualele șfășieri dinlauntru.

Dar ceace a scăpat din vedere, ziarului francez, e că astăzi situa-tia Basarabiei în acest conflict latent dintre noi și Societe, a schim-bat cu totul substratul psihologic al unei vitoare și probabile încercari de a lichida disputa, pe calea agresiunii armate. Până la înscău-narea noului guvern, Societele pu-teau conta pe nemulțumirile poli-tice dinlauntru Basarabiei, pe o adeseune tactică a populării, în șirștii, pe unelurile agenților de propagandă și pe o acuta contigi-e boșevică. Administrația românească, încă stângace, și nece-perimentată, inspirată de spiritul politpensei liberale, nu însușite du-pă zece ani sa apropie acel adm-ralbil suțiet moldovenesc al Basa-rabenilor, care se oferiseră unirei dar căreia unirea îi adusesse indes-tulute dezamăgiri.

Toata propaganda agenților bol-sevici, atât în Basarabia, cât și pe-ste hotare, în centrul apusene, se înlemitea până acum pe această realitate. Erorile unui guvern erau trecute pe socoteala Româ-niei; concepția autocrată a unui partid se confunda cu un regim, pe care fara nici un voia și nici nu-l aprobase. Astăzi, acest este-mental subteran de disoluțiune a dispărut. Guvernul popular al d-lui Maniu, nu are nici un cu-vânt să utilize

VIAȚA ECONOMICĂ

Noua politică vamală

De când ministerul de Industrie și comerț a ordonat o anchetă severă, științific organizată, pentru strângerea elementelor de bază necesare alcătuirii viitorului tarif vamal, puțin timp a dat prilejul de-a recunoaște care va fi tendința aprobatelor reforme.

Cu atât mai mult, enunțările de principiu continuate în raportul de proiect de buget pe exercițiul 1929 au emoționat.

Se știa, din declarațiile cumpătatelor ale d-lui V. Madgearu, ministrul Industriei și comerțului, la Statul Negustoresc, că noul tarif vamal va avea un caracter de protecționism moderat. E protecția, pe care am reclamat-o și noi în totdeauna în favoarea industriei, a căror existență e legitimă și necesară activității economice a țării.

Nu putea fi vorba de a se renunța prin urmare la apărarea firească a industriei indigene, a cărei dezvoltare e îndejuns de înalțată pentru a se putea mulțumi cu protecția oferită de taxe de import moderate. În schimb, industriile parazi-tare trebuiau părăsite.

Propriu vorbind, industrii parazi-tare, sunt puține. Am citat deunăzi cazul industriei parafinurilor. În nici un caz industria hârtiei, nici cea a cimentului, nici cea a textilelor, pe care le citează raportul la buget, n'ar trebui în principiu să se numere printre ele. Și — ceia ce face că alarma preselor liberale o zadarnică — credem că nici raportul la buget n'a avut să se înțeleagă acest lucru.

Noua reformă vamală nu va lovi, neapărat, numai în industriile parazi-tare. Cele citate mai sus își găsesc, fără îndolală materia primă în țară. Ele nu pot fi considerate, fără absurditate, ca făcând parte din ramuri industriale artificiale. Sunt — a'no spunea împede — industrii legitime.

Dar aceasta nu înseamnă că în

Un congres internațional al cultivatorilor de sfeclă, la București

CONGRESUL VA AVEA LOC LA BUCUREȘTI ÎN 1929. — CEI INTERESAȚI ÎN CAUZA NU ȘTIU NIMIC. — ROLUL ASOCIAȚIUNILOR CULTIVATORILOR, A FABRICILOR DE ZAHĂR ȘI OFICIALITĂȚII ÎN ORGANIZAREA CONGRESULUI. — TEMA CONGRESULUI. — LUPTA ÎNTRE EUROPA ȘI AMERICA. — POLITICA ECONOMICĂ A ZAHĂRULUI INTERNA ȘI INTERNAȚIONALĂ. — UN PLAN DE ORGANIZARE PENTRU PREPARAREA CONGRESULUI

Suntem informați — pe cale particulară, — că s'a emis ideea înținerii unui congres internațional al cultivatorilor de sfeclă din toate statele producătoare de sfeclă de zahăr din Europa și care ar urma să aibă loc, cu două-trei zile înainte de deschiderea congresului internațional de agricultură, ce se va ține în anul viitor la București.

Chestiunea prezintă pentru noi o dublă importanță: întâiu, fiind țara de gazdă a congresiștilor și al doilea, însăși țara noastră, fiind o țară producătoare de sfeclă de zahăr și încă de primul rang.

Tema principală a congresului este organizarea producătorilor de sfeclă de zahăr din Europa, pentru a ține piept concurenței extraordinare, pe care o face zahărul de trestie, produs de Java, Borneo, Sumatra, etc. O temă destul de complicată și importantă și ne miră faptul că s'a discutat posibilitatea înținerii unui congres internațional de acest fel la București, fără a se auzi nimic despre aceasta. (Ultimul congres de acest fel, a precedat congresul internațional ce a avut loc acum doi ani la Roma).

Dacă intră adevăr congresul va avea loc (se pare că un delegat polonez ar fi fost deja în țară, acum câteva săptămâni), organizațiile cu caracter agricol sau profesional și direct interesate în cauză (sindicatul cultivatorilor de sfeclă, Uniunea sindicatelor agricole, Biroul congresului internațional agricol 1929 București), precum și Asociațiunea fabricilor de zahăr, ar trebui să ia urgent contact cu oficialitatea, în acest scop.

Sumațiune, cari ocupă un loc principal la capitolul veniturilor indirecte din bugetul statului.

Vedem deci că problema este destul de complicată și de aceea propunem, ca pentru organizarea la timp și cât mai completă a congresului, să se constituie un comitet compus din:

3 reprezentanți ai sindicatelor cultivatorilor de sfeclă.

3 reprezentanți ai fabricilor de zahăr.

3 specialiști: 1 ministerul agriculturii, 1 ministerul industriei, 1 ministerul finanțelor.

1 reprezentant al biroului congresului internațional de agricultură și un secretar general specializat, cari să lucreze sub președinția directorului general al industriei agricole și să prepare toate lucrările necesare atât pentru ținerea congresului, cât și pentru prezentarea României la acest congres.

Am ridicat această chestiune, părăndu-ni-se prea importantă pentru țara noastră și repet, mărăndu-ne faptul, ca până în prezent să nu se aște în public și mai ales în clasele interesate, despre un congres internațional, de care ne despart 4 luni de zile și care are loc la București.

Ion Scutaru

lele puncte de discuta la acest congres.

In general avem aface în problema zahărului cu 2 conflicte economice: unul intern și altul extern.

a) Cel intern există între cultivatorul de sfeclă, fabricantul de zahăr și consumatorul.

b) Cel extern între totalitatea statelor producătoare de sfeclă de zahăr din Europa și statele extra-europene, producătoare de trestie de zahăr.

Acetcea ar fi, după părerea noastră punctele ce ar trebui tratate la un congres de felul celui mai sus amintit.

Vor trebui deci discutate două politici economice:

Una internă a fiecărui stat și alta generală a tuturor statelor europene.

Dar pentru a fixa principiile fundamentale de conducere a politicii generale, vor trebui mai întâiu conciliate interesele celor trei factori direct interesați din interior:

Cultivatorul de sfeclă agricol.

Fabricantul de zahăr industrial.

Publicul consumator.

La cari se adaugă și interesul bugetar al statului, reprezentat prin taxele fiscale, vamale și de con-

late, prim urmare, cazul unei industrii a cărei existență e legitimă, dar a cărei funcționare e parazită-ră. Și s'ar mai putea da multe altele.

Ni se va obiecta că această distincție e evidentă Pentru oricine aiară de presa liberă, care încearcă, prin argumente puerile, să combată părerile obiective ale d-lui Ingner C. Hoiescu, raportorul bugetului pe 1929.

Se înțelege că, în ce ne privește, așteptăm cu încredere rezultatele anchetei întreprinse, pe largi baze, de ministerul de Industrie. Am voi să le vedem date publicității, pentru a se putea semnală eventualele erori de culegere, volte sau nevoite.

Numal atunci se va putea ști cu precizie, gradul de protecție actualmente acordat fiecărei ramuri industriale. Și numai atunci vom putea afirma, fără putință de contestare, că o industrie sau alta, legitimă sau nu, ocupă sau nu o poziție parazită-ră. Cazurile flagrante sunt puține și noi am avut de mult ocazia să le cităm.

Menționam altă dată, ca parazi-tare, industria metalurgică, cea a cimentului și cea a geamurilor, cazuri pe care le cunoaștem bine. Putem adăoga, dintre industriile extractive, care formează un capitol aparte și industria cărbunelui, care trăiește sub un regim de „recunoștință”.

Să se sfârșească odată cu aceste abuzuri.

Ricardo

De când ministerul de Industrie și comerț a ordonat o anchetă severă, științific organizată, pentru strângerea elementelor de bază necesare alcătuirii viitorului tarif vamal, puțin timp a dat prilejul de-a recunoaște care va fi tendința aprobatelor reforme.

Cu atât mai mult, enunțările de principiu continuate în raportul de proiect de buget pe exercițiul 1929 au emoționat.

Se știa, din declarațiile cumpătatelor ale d-lui V. Madgearu, ministrul Industriei și comerțului, la Statul Negustoresc, că noul tarif vamal va avea un caracter de protecționism moderat. E protecția, pe care am reclamat-o și noi în totdeauna în favoarea industriei, a căror existență e legitimă și necesară activității economice a țării.

Nu putea fi vorba de a se renunța prin urmare la apărarea firească a industriei indigene, a cărei dezvoltare e îndejuns de înalțată pentru a se putea mulțumi cu protecția oferită de taxe de import moderate. În schimb, industriile parazi-tare trebuiau părăsite.

Propriu vorbind, industrii parazi-tare, sunt puține. Am citat deunăzi cazul industriei parafinurilor. În nici un caz industria hârtiei, nici cea a cimentului, nici cea a textilelor, pe care le citează raportul la buget, n'ar trebui în principiu să se numere printre ele. Și — ceia ce face că alarma preselor liberale o zadarnică — credem că nici raportul la buget n'a avut să se înțeleagă acest lucru.

Noua reformă vamală nu va lovi, neapărat, numai în industriile parazi-tare. Cele citate mai sus își găsesc, fără îndolală materia primă în țară. Ele nu pot fi considerate, fără absurditate, ca făcând parte din ramuri industriale artificiale. Sunt — a'no spunea împede — industrii legitime.

Dar aceasta nu înseamnă că în

lele puncte de discuta la acest congres.

In general avem aface în problema zahărului cu 2 conflicte economice: unul intern și altul extern.

a) Cel intern există între cultivatorul de sfeclă, fabricantul de zahăr și consumatorul.

b) Cel extern între totalitatea statelor producătoare de sfeclă de zahăr din Europa și statele extra-europene, producătoare de trestie de zahăr.

Acetcea ar fi, după părerea noastră punctele ce ar trebui tratate la un congres de felul celui mai sus amintit.

Vor trebui deci discutate două politici economice:

Una internă a fiecărui stat și alta generală a tuturor statelor europene.

Dar pentru a fixa principiile fundamentale de conducere a politicii generale, vor trebui mai întâiu conciliate interesele celor trei factori direct interesați din interior:

Cultivatorul de sfeclă agricol.

Fabricantul de zahăr industrial.

Publicul consumator.

La cari se adaugă și interesul bugetar al statului, reprezentat prin taxele fiscale, vamale și de con-

sumățiune, cari ocupă un loc principal la capitolul veniturilor indirecte din bugetul statului.

Vedem deci că problema este destul de complicată și de aceea propunem, ca pentru organizarea la timp și cât mai completă a congresului, să se constituie un comitet compus din:

3 reprezentanți ai sindicatelor cultivatorilor de sfeclă.

3 reprezentanți ai fabricilor de zahăr.

3 specialiști: 1 ministerul agriculturii, 1 ministerul industriei, 1 ministerul finanțelor.

1 reprezentant al biroului congresului internațional de agricultură și un secretar general specializat, cari să lucreze sub președinția directorului general al industriei agricole și să prepare toate lucrările necesare atât pentru ținerea congresului, cât și pentru prezentarea României la acest congres.

Am ridicat această chestiune, părăndu-ni-se prea importantă pentru țara noastră și repet, mărăndu-ne faptul, ca până în prezent să nu se aște în public și mai ales în clasele interesate, despre un congres internațional, de care ne despart 4 luni de zile și care are loc la București.

Ion Scutaru

lele puncte de discuta la acest congres.

In general avem aface în problema zahărului cu 2 conflicte economice: unul intern și altul extern.

a) Cel intern există între cultivatorul de sfeclă, fabricantul de zahăr și consumatorul.

b) Cel extern între totalitatea statelor producătoare de sfeclă de zahăr din Europa și statele extra-europene, producătoare de trestie de zahăr.

Acetcea ar fi, după părerea noastră punctele ce ar trebui tratate la un congres de felul celui mai sus amintit.

Vor trebui deci discutate două politici economice:

Una internă a fiecărui stat și alta generală a tuturor statelor europene.

Dar pentru a fixa principiile fundamentale de conducere a politicii generale, vor trebui mai întâiu conciliate interesele celor trei factori direct interesați din interior:

Cultivatorul de sfeclă agricol.

Fabricantul de zahăr industrial.

Publicul consumator.

La cari se adaugă și interesul bugetar al statului, reprezentat prin taxele fiscale, vamale și de con-

Bursa
București, 3 Ianuarie 1929

PARIS 15.35	
Zurich 3.12	
Londra 808.	
INCHEERII OFICIALE	
Naționala optate	12400
Românească pui	1000
De Secont	460
Generala	800
Minelor	345
St. Română	1790
Astra Română	3150
Petrol Blok	380
I. R. D. p. opt	550
Cred. min. (opt.)	1190, 85, 95,
200, 190.	
Cred. Min. pui	1135, 25
Reșița optate	390, 95, 90
Seris. Rural.	52
Seris. Urb. Buc	54%, 55
Impr. Unirii 1919	65
Renta Impror.	37%
SCHIMBUL LA BUCUREȘTI	
Franci francezi	6.50—6.53
Franci elvețieni	32.07—32.17
Belgras	23.15—23.25
Lire sterline	807.00—807.50
Lire italiene	8.72—7.75
Lire otomane	86.00—86.50
Mărci germane	39.70—39.80
Zloți polonezi	18.75—19.00
Schilling austriaci	23.40—23.50
Pengö	29.05—29.15
Coroane cehoslovace	4.94—4.95
Dinari	2.90—2.95
Drachme	2.20—2.25
Leve	1.20—1.25
Dolari	166.00—167.70

Denunț penal contra băncii „Mercur” din Timișoara

TIMIȘOARA. — Văd. Elisabeta Pascu a făcut la Parchet denunț penal contra băncii „Mercur” din localitate unde înțepnă cu fiica sa a depus spre fructificare suma de 200.000 lei, pe care astăzi banca refuză s'o achite, deși depunerea a fost denunțată încă în cursul lunel Maiu anul trecut. În schimb banca a trimis un funcționar la văd. Elisabeta Pascu spre a o convinge de a converti depunerea în acții ale băncii.

Populația Belgradului

Belgrad, 5. (Rador). — După statisticile oficiale, populația orașului Belgrad la finele anului 1928 era de 330.208 locuitori, cu 60.000 bărbați mai mulți decât femei. În 1910, Belgradul avea 85.900 locuitori iar în 1925 avea 110.000.

Numărul căsătoriilor este în scădere, numărul divorțurilor a sporit. Doi locuitori ai Belgradului au trecut de vârsta de 100 ani.

Numărul streinilor stabiliți la Belgrad e de 8000.

Refacerea și mărirea orașului au mers paralel cu sporirea populației.

CURSUL ÎN STREINATATE
3 Ianuarie 1929

PARIS (Inchiderea)

Londra	124.10
New-York	25, 58%
Germania	608,75
Belgia	355,75
Italia	134
Praga	75,90
România	15,35
Elveția	492,50
Olanda	1027,25

Economia națională jugoslavă în ajunul 1929

Belgrad (Ceps). — Situația politică confuză se reflectă în Jugoslavia și în întreaga ei viață economică. În tot decursul anului 1928 s'a tratat în vederea unui mare împrumut extern de stabilizare, care însă n'a fost realizat până în prezent. A fost necesar a se mărăgi la un mic împrumut al trustului suedez de chibrituri într'o sumă de un miliard dinari. Cu toate că recolta grăului a fost anul acesta excelentă, exportul n'a ajuns la acea înălțime care a fost așteptată și pasivul balanței comerciale 1928 întrece considerabil pasivul anului defictar 1927. Comerțul extern începe în general să nasă în Jugoslavia multe îngrijorări, de care ce speranțele unui mare export în anul acesta nu s'a realizat.

Până la 1924 balanța comercială

Plata furnizorilor căilor ferate

Restanțele din anul 1928 vor fi plătite până la 30 Iun.e

Diracțiunea generală a căilor ferate a decis ca restanțele de plată datorate furnizorilor din anul 1928 să fie achitate până la data de 30 Iunie 1929 după un program care sta bilete două categorii de plăți.

Deoarece C. F. R. dau cel mai mare procent al plăților în restanță, din cauza timpului necesar de îndeplinirea formelor legale, d. ing. Teodorescu director general al C. F. R. a hotărât ca plata restanțelor către furnizori să fie făcută cu viza directoare generale a contabilității C. F. R. până la data de 30 Iunie 1929 excepționale de la această formalitate numai plățile mici.

Ședința consiliului comunal din Hunedoara

În ziua de 29 cor. s'a ținut în sala primăriei din localitate, ședința consiliului comunal având ca punct principal al dezbaterilor votarea bugetului comunal pe anul 1929.

După citirea procesului verbal al ședinței anterioare, d. primar Teofil Tulea prezintă proiectul de rezoluție al noului buget întocmit pe anul 1929, care se cifrează la suma de 5.223.475. Discuția începe pe capitolul făcându-se observări asupra diferitelor părți din buget.

Întrecut ministerul de interne a dispus printr'un ordin al său, ca în viitorul buget să se prevadă suma de 65.160 lei, retribuția a doi sergenți de stradă din poliția de stat, conform legii pentru unificarea administrativă, unui consilier au fost de părere ca să se elimine această prevedere bugetară, fiind considerată ca o nouă sarcină impusă asupra orașului nostru. Dat fiind însă faptul că orașul necesită servicii speciale s'a căzut totuși de acord ca această sumă să fie trecută în buget, rămânând ca ulterior o co-

Desi anul acesta recolta a fost bună, a survenit un pasiv considerabil în balanța comercială, ceea ce e necesar a se trece în contul stării nefavorabile a economiei naționale prin cucerirea de trichțiuni politice din diferitele regiuni ale statului. Însă cu tot pasivul considerabil și amănarea împrumutului extern de stabilizare, valoarea dinarului este mereu stabilă și circulația fiduciară nu prezintă oscilații deosebite. În Ia nuare 1927 circulația fiduciară s'a cifrat la 5.934 mil. dinari cu acoperirea aur de 453 mil. dinari, cursul fiind de 56,7 dinari, pentru un dolar. În Ianuarie 1928 au fost în circulație 5.743 mil. dinari, acoperirea aur fiind de 452 mil. dinari, cursul 56, 8 un dolar. La sfârșitul anului 1928 circulația fiduciară se cifrează la 5.370 mil. dinari la acoperirea aur de 336 mil. dinari și cursul de 56,8 dinari un dolar. Aceste cifre denotă că s'a micșorat acoperirea aur și a aceasta prin faptul că la sfârșitul anului Banca Națională a fost nevoită

Plata furnizorilor căilor ferate

Restanțele din anul 1928 vor fi plătite până la 30 Iun.e

Diracțiunea generală a căilor ferate a decis ca restanțele de plată datorate furnizorilor din anul 1928 să fie achitate până la data de 30 Iunie 1929 după un program care sta bilete două categorii de plăți.

Deoarece C. F. R. dau cel mai mare procent al plăților în restanță, din cauza timpului necesar de îndeplinirea formelor legale, d. ing. Teodorescu director general al C. F. R. a hotărât ca plata restanțelor către furnizori să fie făcută cu viza directoare generale a contabilității C. F. R. până la data de 30 Iunie 1929 excepționale de la această formalitate numai plățile mici.

Ședința consiliului comunal din Hunedoara

În ziua de 29 cor. s'a ținut în sala primăriei din localitate, ședința consiliului comunal având ca punct principal al dezbaterilor votarea bugetului comunal pe anul 1929.

După citirea procesului verbal al ședinței anterioare, d. primar Teofil Tulea prezintă proiectul de rezoluție al noului buget întocmit pe anul 1929, care se cifrează la suma de 5.223.475. Discuția începe pe capitolul făcându-se observări asupra diferitelor părți din buget.

Întrecut ministerul de interne a dispus printr'un ordin al său, ca în viitorul buget să se prevadă suma de 65.160 lei, retribuția a doi sergenți de stradă din poliția de stat, conform legii pentru unificarea administrativă, unui consilier au fost de părere ca să se elimine această prevedere bugetară, fiind considerată ca o nouă sarcină impusă asupra orașului nostru. Dat fiind însă faptul că orașul necesită servicii speciale s'a căzut totuși de acord ca această sumă să fie trecută în buget, rămânând ca ulterior o co-

Desi anul acesta recolta a fost bună, a survenit un pasiv considerabil în balanța comercială, ceea ce e necesar a se trece în contul stării nefavorabile a economiei naționale prin cucerirea de trichțiuni politice din diferitele regiuni ale statului. Însă cu tot pasivul considerabil și amănarea împrumutului extern de stabilizare, valoarea dinarului este mereu stabilă și circulația fiduciară nu prezintă oscilații deosebite. În Ia nuare 1927 circulația fiduciară s'a cifrat la 5.934 mil. dinari cu acoperirea aur de 453 mil. dinari, cursul fiind de 56,7 dinari, pentru un dolar. În Ianuarie 1928 au fost în circulație 5.743 mil. dinari, acoperirea aur fiind de 452 mil. dinari, cursul 56, 8 un dolar. La sfârșitul anului 1928 circulația fiduciară se cifrează la 5.370 mil. dinari la acoperirea aur de 336 mil. dinari și cursul de 56,8 dinari un dolar. Aceste cifre denotă că s'a micșorat acoperirea aur și a aceasta prin faptul că la sfârșitul anului Banca Națională a fost nevoită

Acte de Notariat și Comerț

Pe ziua de 3 Ianuarie 1928

Vânzări

68 — Petre I. — I. Ion, teren str. Undrea 5. Lei 150.000.

72 — Momand G. — N. Alimănișteanu, teren sos. Giannu. Lei 1.500.000.

73 — Idem — idem, teren idem. Lei 1.215.000.

106 — Rădulescu I. — T. Iancu, teren str. Logofătul Iordan. Lei 45.000.

92 — Zlatescu C. — A. Ionescu, teren com. Brănești. Lei 60.000.

137 — Teohariu D. — Gh. Popescu imob. Cal. Căldărași. Lei 42.000.

Ipoteci

134 — Gărdescu C. — V. str. Bărbulescu, teren com. Cosoveni-Romanați. Lei 150.000.

81 — Dinescu E. — N. Mărculescu, imob. str. Bucovinci 25. Lei 360.000.

118 — Manol R. — R. Zănoaga, imob. str. Episcopul Radu 15. Lei 300.000.

100 — Streche Gh. — B-ca T. Vladimirescu, teren com. Tunari. Lei 22.000.

84 — Stanciu M. — Soc. Reconstrucția, teren sos. Giurgului 23. Lei 250.000.

98 — Neagu V. — A. Ionescu, imob. str. Radu dela Afumați. No 25. Lei 40.000.

135 — Buiju C. — Arh. V. Ștefănescu, imob. Cal. Plevnei 182 bis. Lei 770.000.

Gajuri

52 — Ionescu M. — firma Girou au to-Chevrolet. Lei 36.780.

69 — Zănea V. Al. Colin. auto Ford tip 928. Lei 36180.

Cesum

67 — Firma Uzinele Rom. — B-ca Albina lei 5.000.000 din creante de 30.000.000 ce are de primit dela Dir. C. F. R. cu Lei 5.000.000.

Dote

85 — Ionescu I. — fiicea Margareta-Virginia cu Al. Gruncea. Lei 90.000.

71 — Velicu D. — fiicea Marina cu I. Florea, teren com. Afumați. Lei 37.500.

Firme înregistrate

SOCIALE

Dos. 6000/928. — Ing. A. Rittenberg și S. Weiner — construcția și comerțul de aparate radiofonice și diverse instalațiuni tehnice „Crypton” — str. Sf. Vineri 8.

Dos. 9/929. — Ion Gh. Ionescu și Rudolf Hofman — fabricarea și comercializarea chigului praf și lichid „Rapid” (Marca Balanța) str. Campoduci 74.

Dos. 11/929. — Gh. M. Gheorghian și Petre Ionăția zis Ionescu — băut. spirtoase, coloniale, biser, cereale și lemne — sos. Iancului 151.

Dos. 14/929. — Isy Feinsilber și clement Feinsilber — agentura și comision și eventual vânzare de mărfuri „La textile” Lupu Feinsilber fiu — str. Sf. Vineri 14.

În faliment

— În ziua de 17 Ianuarie 1929, ora 3 jum. p. m., se vinde la localitate calea Moșilor 348, mobilierul de birou al sucursalei Băncei Eleno-Română, cum și un automobil.

— Idem ora 1 p. m., idem în sala

Un chef cu urmări tragice în Capitală

Intendentul căminului studentesc Constanțean mort după chef

Doi morți și două persoane în stare disperată

Lazăr Plevan, intendentul căminului studentesc constanțean din str. Carol Davila 153 a învitat mai multe rude, ca să serbeze reveillionul.

Cheful a durat până a doua zi.

Intendentul orbește

Spre ziua Lazăr Plevan a încercat să se vaete de arsuri grave la esofag și după o oră și-a pierdut vederea. Până să-i se dea ajutor a murit.

Alt mort

Imediat s'a anunțat Salvarea și la cămin a sosit internul I. Gheorghiu, care a ridicat pe Simion Vescan, o rudă a indendentului care era în nesimțire, după cheful dela Reveillion.

A fost dus la spitalul Brăncovenesc unde a murit.

Nouii victime

Internul Gheorghiu a mai ridicat pe Iuliu Plevan de 19 ani, chelner, fiul indendentului și pe Eulia Vescan cari au fost duși la spitalul Brăncovenesc.

Starea lor e disperată.

Vinuri otrăvitoare

D. comisar Călinescu, dela circumscripția 5-a a ridicat mai multe sticle cu vin, pe cari le-a sigilat și înaintat parchetului.

Azi se va face autopsia cadavrelor spre a se stabili cauza morții.

Un chef cu urmări tragice în Capitală

Intendentul căminului studentesc Constanțean mort după chef

Doi morți și două persoane în stare disperată

Lazăr Plevan, intendentul căminului studentesc constanțean din str. Carol Davila 153 a învitat mai multe rude, ca să serbeze reveillionul.

Cheful a durat până a doua zi.

Intendentul orbește

Spre ziua Lazăr Plevan a încercat să se vaete de arsuri grave la esofag și după o oră și-a pierdut vederea. Până să-i se dea ajutor a murit.

Alt mort

Imediat s'a anunțat Salvarea și la cămin a sosit internul I. Gheorghiu, care a ridicat pe Simion Vescan, o rudă a indendentului care era în nesimțire, după cheful dela Reveillion.

A fost dus la spitalul Brăncovenesc unde a murit.

Nouii victime

Internul Gheorghiu a mai ridicat pe Iuliu Plevan de 19 ani, chelner, fiul indendentului și pe Eulia Vescan cari au fost duși la spitalul Brăncovenesc.

Starea lor e disperată.

Vinuri otrăvitoare

D. comisar Călinescu, dela circumscripția 5-a a ridicat mai multe sticle cu vin, pe cari le-a sigilat și înaintat parchetului.

Azi se va face autopsia cadavrelor spre a se stabili cauza morții.

Se crede că vinurile consumate de autopsie mericilor conțineau spirite, care are o influență nefastă asupra nervului optic.

Rezultatul autopsiei

D. profesor dr. Mina Minovici a făcut ieri d. a. autopsia cadavrului lui Lazăr Plevan.

Din autopsie rezultă că rinichii au fost găsiți inflamați, glota iritată și plămânii aveau focare emoragice.

Azi se va face autopsia cadavrului lui Simion Vescan.

Din autopsie rezultă că organele au fost otrăvite cu băuturi falsificate.

Starea femeiei Iulia Vescan este disperată.

Organele interne ale cadavrului lui Plevan au fost trimise la analiză.

ALȚI 2 OTRAVIȚI CU BAUTURI

Eri d. a. s'a făcut la morga autopsie cadavrelor lucrătorilor țesători Otte Heghembart, de 38 ani, din str. V. Gheorghel 2 și Gavriil Stăndincov de 30 ani cari au murit la spitalul Brăncovenesc.

Lucrătorii au băut în noaptea de 27 Decembrie și a doua zi au prezenta simptome de intoxicație cu băuturi falsificate.

La autopsie s'a stabilit că moartea le-a fost provocată de băuturi otrăvitoare.

Un furt de 85.000 lire sterline

Londra, 3 (Rador). — Din Ia hagenburg se anunță că doi agenți de schimb bunc cunoscuți și un funcționar superior al Băncii de emisiune Sud-Africane au fost arestați sub acuzația că au furat o sumă de 85.000 lire sterline.

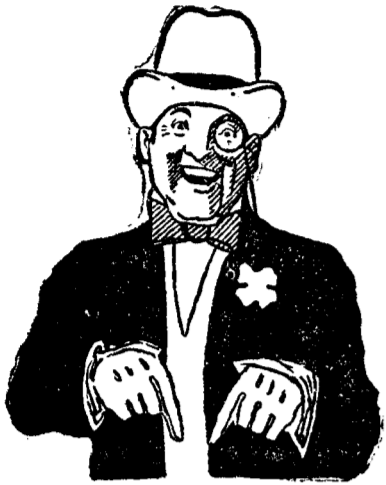
CERETI PRETUTINDENI TRICOTAJELE

Monica

DEPOZITUL GENERAL "SOLAVICI" BUCURESTI STR LIPSCANI 37

3 - 4 flacoane HEMOFER - ITEANU

SPORT Un sport inabusit

Anul Nou. Cu nelipsitele bilanuri de activitate ale conforților sportivi, a fost un prilej de unanimă recunoaștere a complexității și în care zace sportul nostru național, oina.

Unul care este invocat mai ales de către cei ce conduc destinele oinei în agonie, este indiferența publicului sportiv, al celui activ, de spectatori n'ar prea fi nevoie pentru înfrângerea unor competiții regulate de jocului național.

SPORT

regenerază sângele, îngrășe, mărește considerabil greutatea corpului și vindecă anemia cu toate urmările ei: Debilitate generală, Lîmfatism, Pa-laoarea feței, Poala albă, ameteții, etc.

PECTOSIN

Expectorant desiccat și calmant puternic fără să conțină narcotice.

Instrucțiuni la fiecare flacon.

La farmacia sau drogeriei, sau direct la laboratorul Dr. Al. Iteanu.

ANTRACIT

românesc

CARBUNI

de Silezia

LEMNE de foc

CER-FAG-COJITE

Predeal I. Theodor

Str. Smârdan 4 Etaj

Mobile de prim rang

și anume: Dormitoare, sufragerii, garnituri de salon, sezlongo, scaune, etc., în mare asortiment permanent la

Depozitul de Mobile "VICTORIA"

CRAIOVA

Strada Unirii, Palatul Minerva

Invităm pe mulți stămați amatori de mobile din CRAIOVA și OLTEAIA în prăvălia noastră spre a vedea mobilele noastre.

Prețuri și condiții avantajoase

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A C. F. R.

PUBLICATIUNE

Se aduce la cunoștința amatorilor că în ziua de 26 Ianuarie a. c. se va ține licitație publică la Inspectoria 4 mișcare Timișoara, piața Asănești No. 14, pentru concesionarea și darea în exploatare a unui chioșc ce se va înființa, pentru desfacerea de alimente, băuturi răcoritoare și fructe, fără băuturi spiritose în stația Voiteni.

Pentru mai multe detalii se va consulta Foia Licitațiilor administrației C. F. R. (costul abonamentului lei 100 anual) ce se publică de Direcția economatului C. F. R. din București 3, calea Victoriei No. 118.

Orice alte informații se pot lua la Biroul M. 5. dela redacția Inspectoriei de mișcare menționată mai sus.

No. 14.894

Insp. 4. M. Timișoara.

ABONAMENTE

Leii 700 pe an

" 350 " 6 luni

" 200 " 3 luni

Pentru Biroul, instituții și Administrații Publice 1000 lei anual

Pentru străinătate: Lei 1,00 un a; Lei 850 pe 6 luni; Lei 500 pe 3 luni

Abonamente încep la 1 și 15 ale fiecărei luni

Curentul

Leii 700 pe an

" 350 " 6 luni

" 200 " 3 luni

Pentru Biroul, instituții și Administrații Publice 1000 lei anual

Pentru străinătate: Lei 1,00 un a; Lei 850 pe 6 luni; Lei 500 pe 3 luni

Abonamente încep la 1 și 15 ale fiecărei luni

Alungarea unui preot din biserică

CLUJ — Politica introdusă și în biserică are repercusiuni dureroase asupra vieții religioase.

Am anunțat în timpul său că înaintea alegerilor Sebastian Rusan, preotul ortodox din Vulcan a fost alungat de credincioșii săi din biserică.

Motivul acestei uri neîmpedate a muncitorilor față de preot era faptul că acesta pe timpul regimului liberal, denunșase pe mulți din muncitorii supunându-i persecuției autorităților, în deosebi pe cei care au luat parte la adunarea din Alba-Iulia, conflictul la început se părea că s'a aplanat între preot și credincioși.

Pe ocazia sărbătorilor Crăciunului a izbucnit însă vehement. Preotul a fost împiedicat de serviciul divin și numai mulțumită intervenției jandarmilor a scăpat teafăr de furia mulțimii.

Agresorul a fost arestat și predat parchetului. El vor fi pedepsiți de sigur pentru fapta lor. Aceasta însă soluționează problema.

Atâta timp cât preoții vor urma să facă politică, ajungând în conflict de idei cu credincioșii, nu vor reuși să-i stăpânească și să le fie conducători sufletești.

Schimbări în conducerea poliției din Arad

ARAD, 3. — D. dr. Romul Moga, prefectul poliției a luat dispoziții de reorganizare a serviciilor polițienești, în vederea unei mai bune împliniri a misiunii pe care o are poliția la granița de est.

D. Eugen Mladin, onegnicul comisar de poliție care ani de-arândul a condus circumscripția II, a fost înlocuit cu conducerea biroului circumscripției în Jocuș d-lui Teodor Hara, transferat. D. Cornel Săbău a fost înlocuit cu conducerea biroului de înregistrare; d. Popan a fost numit șef al biroului populației, iar d. Oprîja comisar cu conducerea circumscripției II, în locul d-lui Eugen Mladin.

D. Traian Iancu, director de poliție, continuă a conduce secția criminală a poliției.

Ion Marinco

Intrece cu mult pe al sportivilor adevărați.

Căci dacă ar fi altfel, sportul din așa ar progresa și ne-ar da ocazia să exprimăm alte sentimente decât cele de regret, cu ocazia examinării eforturilor depuse, ca în cazul de față.

Magazin intern

Comitetul regional Muntenia ține sedința plenară, Vineri 4 Ianuarie 1928, la orele 20 în localul F. S. S. R.

Somajul care bătutele clasea muncitorilor din țară, determină pe muncitorii foot-baliști să-și schimbe desorașul în căutarea de lucru și deci și grupările.

Astfel, Ströck Ili, portar în echipa Armatei la meciul cu Polonia și Uivary un element dela Oradia, a solicitat unui mare club din Capitală adăzuirea, care le va permite să nu ducă grija existenței pentru viitor.

Conducătorii clubului cărora li s'a cam ardat cu pasiunile călătorie, și preferă în prezent serviciile juniorilor grupării, au refuzat net propunerea fratelui lui Ströck Albi și tovarășului său.

Un jurul unei informații

Am relatat în nr. nostru de acum patru zile că d. judecător Iliescu dela tribunalul Sibiu va fi dat judecării, pentru că s'ar fi dovedit, la cercetarea actelor de improprietăți, că s'ar fi comis neregularități în acte publice.

D. judecător Iliescu, s'a prezentat ieri la redacție și ne-a declarat că d-sa se simte cu totul străin de a cauza de mai sus.

De această declarație, redacția la notă, lăsând ministerului de agricultură, care a dat informația de mai sus, toată răspunderea.

Ungurii provoacă

Cazul petrecut la Cluj de revelion

CLUJ. — Un incident neplăcut a avut loc cu ocazia Revelionului serbat printr'un cabare de către artiștii teatrului maghiar din Cluj, în cafenea "Metropol".

Programul bogat pregătit cu câteva zile înainte a fost prezentat prefecturii poliției, care l-a aprobat mai ales că în program se fixau câteva puncte românești.

În vederea acestui cabare a creșt executie promitea să fie din cele mai strălucite, a luat parte un public numeros și mai ales român.

Mare le-a fost însă deziluzia acestora când punctele românești au fost omise înlocuite fiind cu alte puncte de program ungurese.

În urma acestui fapt un domn colonel care era de față revoltat de acest procedeu a părăsit ostentativ sala.

Din neplăcerile Anului nou

CLUJ. — Revelionul a adus și el o serie de neplăceri multora, dând naștere la numeroase scandaluri.

Astfel pe la orele 2 dimineața plutonierul Ion Radu din reg. 32 artilerie, întorcându-se turmentat în spre casă, în strada Muncitorilor a încercat să intre în locuința văduvei Vințez, pe care o îndrăgise de multă vreme.

De oarece văduva refuză să-i deschidă ușa, plutonierul a încercat să forțeze lacătul, iar în urmă spărgând toate geamurile a încercat să se introducă în casă.

La fetele femeii vecinii i-au sărit în ajutor, scăpând-o de dragostea infuriatului plutonier.

Pe la aceleași ore în restaurantul "Babilon" patru indivizi turmentați Maxim Filipoi, Vasile Gârlea, Aron Kis și Carol Hajdu s'au luat la ceartă, care în urmă a degenerat în bătaie, rămânându-se reciproc.

Un nou ziar la Timișoara

TIMIȘOARA, 3. — În cursul acestei luni, d. Iulian Bursa va face să reapară ziarul "Dreptatea Banatului".

Bandiții dela "Banca Asociață" din Arad în fața justiției

Cum operau bandiții? Cine s'a îmbogățit din sudoarea a aproape 2000 deponenți români? Ordonanța definitivă a judecătorului de instrucție

ARAD. — În anul 1920 o bandă de spoliatori a deschis în cel mai frumos bulevard al Aradului un elegant local, pe care l-au aranjat cu un adevărat confort oriental, botezându-l "Banca Asociață". Conducerea operațiunilor de bandițism a rămas, bine înțeleasă, în mâinile fondatorilor evrei Kártón și György-Gruenberger înaintea, iar în fruntea consiliului de administrație a fost instalat al treilea coreligionar care răspunde la numele dr. Eles-Elias Geza.

Acțiunile trei bandiți au elaborat — după cum am arătat, în mod amănunțit, la vremea sa, în "Curentul" — un plan genial de rapidă îmbogățire și de procepsală pentru coreligionari lor.

Numerose cete de așa numiți "gonaci" — între cari găsim: plugari, comercianți, industriași, învățători și slujitori ai altorului, alături de indispensabili băcani ovari dela țară, — gras plătiți, au năpusit satele izbitind să "convingă" lumea că s'a depuș bătăia agonisală spre "fructificare" la "Banca Asociață" din Arad. În scurtă vreme, roiri de deponenți se îmbulzeau la ghișeul băncii, părăsind, ca la moară, pachetele strâns legate de seci și sute de mii de leișori, în schimbul unei cărfulii botezată "Libel de depunere".

Afacerile mergeau de minune. Directorii bandițismelor se îmbogățeau în mod uimitor. Dar, precauți din fire, în răstimpuri plecau în străinătate ca să se "recreieze", neuitând, bine înțeleși, să-și umfle geușile cu sutele de miișoare, stoarce din sângele sătenilor noștri, pe cari le depuneau acolo, pentru "sile negre".

D. Const. Sotirescu, judecător de instrucție la tribunalul Arad, în ORDONANȚA DEFINITIVĂ Nr. 221, cu privire la întreg complexul crimelor și hojiilor directorilor Kártón, György-Gruenberger și dr. Eles-Elias, dela "Banca Asociață", spune în rezumat următoarele:

Cum operau bandiții? În anul 1920, "Cassa de păstrare" din Ineu a fost trecută în Arad, continuând a funcționa sub numele de "BANCA ASOCIATA", cu sucursale în comune: Ineu, Cernemeu, Sebiș, Buteni și Gurahonț, cu un capital de 18.000.000 lei și 2.000.000 lei fond de rezervă, conducerea fiind încredințată inculpaților Kártón Aladar și György Ignatie, președinte al consiliului de administrație fiind dr. Eles Geza.

În această calitate, cei trei inculpați, în dorința de a-și înșeuși veniturile cât mai mari, printr'o administrare FRAUDULOASĂ a bunurilor băncii, cu ȘTIINȚA și VOINȚA au cauzat daune deponenților, în sumă de peste 65.000.000 lei, aducând-o în Noembrie 1927 în SĂCĂTARE DE PLAȚI.

Astfel, inculpatul Eles Geza, deși președintele consiliului de administrație al Băncii Asociației, a conștientizat că în împrumuturile dela banca, ajungând până la suma de lei 3.390.000, FARA a fi dat garanții suficiente pentru asigurarea plășilor, și deși trebuia să ia măsură pentru ca deponenții și acționarii să nu-și periclitaze capitalul, a dat totuși mână liberă directorilor Kártón și György să facă plasamente de sume mari de bani la persoane cari nu prezintă garanții materiale; în acest fel au împrumutat pe Polacsek Maximilian până la 12.000.000 lei, fără a fi avut vre-o acoperire serioasă și tot astfel au dat lui Terentie Mera, membru în consiliul de administrație 1.800.000 lei, ajungând cu dobânzile până la 2.000.000 lei, fără a fi avut vre-o garanție materială, casa fiind vândută, iar banii depuși pe numele soției sale.

Cine s'a mai intrupat? Tot acești trei inculpați au intrabunțat cea mai mare parte din depunerile aflate la banca în diferite întreprinderi comerciale pe care DEȘI OBSERVAU CA MERG TOT MAI RAU, continuau să le finanțeze; astfel firma Klein și Weinberger, în anul 1924 a fost finanțată cu UN MILION, deși afacerea mergea cu pierderi, ajungând în Ianuarie 1927 la 18.000.000 lei, mai târziu la 30.000.000 lei. Au deșu la dispoziția lui Maurișiu Glasman 12.000.000 lei pentru furnizarea Diviziei de cavalerie din Arad cu oțelul necesar, fără a se fi interesat de contractual intervenț între ei și divizie și fără a fi avut vre-o garanție, prin această făcând ca banca să piardă lei 5.000.000.

Tot în acest fel au finanțat firma Hacker și Sternberg cu suma de 14.439.300 lei plus dobânzile, firma Feller și Strejinger 4.516.000 lei, fără a fi avut altă garanție de cât 400 vagoane de lemne, firma Orbán (fabrică de mobile) s'a dat diferite sume în curs de doi ani ajungând până la 13.900.000 lei, fără a fi fost controlat marsul lucrărilor, așa cum se prevedea în contractual intervenț între banca Asociață și Ștefan Orbán.

Bilanț fals

În toate aceste întreprinderi înșeușite cu multe milioane, s'a con-

statat o lipsă de control din partea organelor de conducere ale băncii, iar condițiile de administrație înregistrate băncii se treceau ca aducând venituri mari și în acest fel și după date ce nu corespundea stărei reale au întocmit bilanțul băncii pe anul 1928 arătând un profit de 2.500.000 lei, ACEASTA NUMAI PENTRU A PUTA ÎNGASA "DIVIDENDE" ÎN REALITATE BANCA AVAND O PIERDERE DE 45-50.000.000 lei.

Acțiuni în vânt, firme de fum

Tot inculpații, fără a fi achitat costul acțiunilor ce aveau la bancă, AU CONTINUAT SĂ RIDICE TÂNTEMELE PENTRU CA PROFITUL SA PARĂ CĂT MAI MARE ȘI SA POATA ÎNGASA DIVIDENDE, AU TRECUT LA ACTIVITATE CARE DE FAPT NICI NU EXISTAU, ASTFEL, FIRMELE GONDA ȘI DAVID CU 1.270.000 LEI, ZARANDUL CU 1.912.000 LEI, FIRMA MATE CU 2.370.000 LEI.

Crima?

Având în vedere, că faptele astfel expuse se dovedesc prin recunoșterea în parte a inculpaților, prin actele și expertizele făcute în această cauză și aflate în dosarul 304 și 304 II, III și prin depunerile informatoriilor: Josefina Deutch, Buconic Arsenie, Maximilian Polatachek, Iuliu Găbor, Grigorie Romanescu, Dante Gherman, Ghențer Achile, Leopold Weissberger, Ștefan Pencsok, Augustin Lazăr, Iuliu Lipkowitz, oăd. lui Lajos Szabó, Suiu Pascutiu, Terente Mera, Klein Vincas, Földes, Soma, Weinberger Carol, Klein Maximilian, Ștefan Orbán, Bernstein Emanuel, Iuliu Takács, Maurișiu Weissberger, Traian Suciu, Hugo Sternberg, Nicolae Remy, Iacob Kolin, Ludovic Suhajda, Farsang Pavel, Hacker Maximilian, Armand Vadăstru, Rus Ilie, Doctor Vasile, Dumitru Olariu, Molnar Elisabeta, Ela Reich, Szilard Margareta, Flueraș Petru, Messer Armin, Molnar Ștefan, Eugen Marcu, Cornel Albu, Petrosca Gheorghe și Gheorghe Alexianu, SE CONȘTATA FELUL CUM INCULPAȚII AU OPERAT ȘI AU

Cheltuieli de procedură criminală nu au fost.

Se vor cita părțile și martorii mai jos indicați.

Dat în cabinetul nostru din Arad, la 25 Decembrie 1928. Judele de instr. (ss) C. SOTI-RESCU, mp.

Grefier: (Indescrifabil)

Dar, unde-i consiliul de administrație?

Până aci suntem în perfect acord, cu valorosul magistrat C. Sotirescu. Dar, ne permitem o singură întrebare: în timpul cât hoții operau, unde erau membrii consiliului de administrație al numitei bănci? Convingerea noastră este că, în schimbul zecilor de mii pentru o singură iscălitură, d-lor mai aveau și datoria să controleze întreg mersul afacerilor acestei bănci, întemeiat pe înșelăciune și crime. Cum so explică, totuși, că nici unul singur nu este chemat în fața justiției?

Buzunăriții deponenții așteaptă să li se facă dreptate. DAR ACEASTA SĂ FIE ÎNTREGĂ! Conșt. Savu

Grațieri și reduceri de pedepse

Sau făcut următoarele grațieri și reduceri de pedepse:

Grațieri

Se grațiază de restul pedepsei ce mai au de executat următorii condamnați:

Soldatul Andronic Gheorghe, dela Manutanja centrală a armatei; soldatul Avram Aron, din reg. 13 inf.; soldatul Dragomir Icoale, din reg. 7 artilerie; plutonierul Dobrescu Ion, din reg. 22 art.; soldatul Frau Ion, din reg. 3 grăniceri; sublocotenentul Mateescu Emanuel, din reg. 37 infanterie; plutonierul Marina Petre, din regim. 7 vânători; Manea Erlich, din comuna Valea-lui-Vlad (Bălți), condamnat de consiliul de rășboai al comandamentului militar al Basarabiei; soldatul Petcu Nicolae, din reg. 41 inf.; plutonierul de rezervă Husanu Vasile, dela Cercul de recrutare Brașov; soldatul Bălanu Vasile, din reg. 8 vânători; soldatul Andreescu Petre, din reg. 11 călărași; soldatul Bărentie Mera, membru în consiliul de administrație 1.800.000 lei, ajungând cu dobânzile până la 2.000.000 lei, fără a fi avut vre-o garanție materială, casa fiind vândută, iar banii depuși pe numele soției sale.

Cine s'a mai intrupat? Tot acești trei inculpați au intrabunțat cea mai mare parte din depunerile aflate la banca în diferite întreprinderi comerciale pe care DEȘI OBSERVAU CA MERG TOT MAI RAU, continuau să le finanțeze; astfel firma Klein și Weinberger, în anul 1924 a fost finanțată cu UN MILION, deși afacerea mergea cu pierderi, ajungând în Ianuarie 1927 la 18.000.000 lei, mai târziu la 30.000.000 lei. Au deșu la dispoziția lui Maurișiu Glasman 12.000.000 lei pentru furnizarea Diviziei de cavalerie din Arad cu oțelul necesar, fără a se fi interesat de contractual intervenț între ei și divizie și fără a fi avut vre-o garanție, prin această făcând ca banca să piardă lei 5.000.000.

Tot în acest fel au finanțat firma Hacker și Sternberg cu suma de 14.439.300 lei plus dobânzile, firma Feller și Strejinger 4.516.000 lei, fără a fi avut altă garanție de cât 400 vagoane de lemne, firma Orbán (fabrică de mobile) s'a dat diferite sume în curs de doi ani ajungând până la 13.900.000 lei, fără a fi fost controlat marsul lucrărilor, așa cum se prevedea în contractual intervenț între banca Asociață și Ștefan Orbán.

Bilanț fals

În toate aceste întreprinderi înșeușite cu multe milioane, s'a con-

statat o lipsă de control din partea organelor de conducere ale băncii, iar condițiile de administrație înregistrate băncii se treceau ca aducând venituri mari și în acest fel și după date ce nu corespundea stărei reale au întocmit bilanțul băncii pe anul 1928 arătând un profit de 2.500.000 lei, ACEASTA NUMAI PENTRU A PUTA ÎNGASA "DIVIDENDE" ÎN REALITATE BANCA AVAND O PIERDERE DE 45-50.000.000 lei.

Acțiunile trei bandiți au elaborat — după cum am arătat, în mod amănunțit, la vremea sa, în "Curentul" — un plan genial de rapidă îmbogățire și de procepsală pentru coreligionari lor.

Numerose cete de așa numiți "gonaci" — între cari găsim: plugari, comercianți, industriași, învățători și slujitori ai altorului, alături de indispensabili băcani ovari dela țară, — gras plătiți, au năpusit satele izbitind să "convingă" lumea că s'a depuș bătăia agonisală spre "fructificare" la "Banca Asociață" din Arad. În scurtă vreme, roiri de deponenți se îmbulzeau la ghișeul băncii, părăsind, ca la moară, pachetele strâns legate de seci și sute de mii de leișori, în schimbul unei cărfulii botezată "Libel de depunere".

Afacerile mergeau de minune. Directorii bandițismelor se îmbogățeau în mod uimitor. Dar, precauți din fire, în răstimpuri plecau în străinătate ca să se "recreieze", neuitând, bine înțeleși, să-și umfle geușile cu sutele de miișoare, stoarce din sângele sătenilor noștri, pe cari le depuneau acolo, pentru "sile negre".

D. Const. Sotirescu, judecător de instrucție la tribunalul Arad, în ORDONANȚA DEFINITIVĂ Nr. 221, cu privire la întreg complexul crimelor și hojiilor directorilor Kártón, György-Gruenberger și dr. Eles-Elias, dela "Banca Asociață", spune în rezumat următoarele:

Cum operau bandiții? În anul 1920, "Cassa de păstrare" din Ineu a fost trecută în Arad, continuând a funcționa sub numele de "BANCA ASOCIATA", cu sucursale în comune: Ineu, Cernemeu, Sebiș, Buteni și Gurahonț, cu un capital de 18.000.000 lei și 2.000.000 lei fond de rezervă, conducerea fiind încredințată inculpaților Kártón Aladar și György Ignatie, președinte al consiliului de administrație fiind dr. Eles Geza.

În această calitate, cei trei inculpați, în dorința de a-și înșeuși veniturile cât mai mari, printr'o administrare FRAUDULOASĂ a bunurilor băncii, cu ȘTIINȚA și VOINȚA au cauzat daune deponenților, în sumă de peste 65.000.000 lei, aducând-o în Noembrie 1927 în SĂCĂTARE DE PLAȚI.

Astfel, inculpatul Eles Geza, deși președintele consiliului de administrație al Băncii Asociației, a conștientizat că în împrumuturile dela banca, ajungând până la suma de lei 3.390.000, FARA a fi dat garanții suficiente pentru asigurarea plășilor, și deși trebuia să ia măsură pentru ca deponenții și acționarii să nu-și periclitaze capitalul, a dat totuși mână liberă directorilor Kártón și György să facă plasamente de sume mari de bani la persoane cari nu prezintă garanții materiale; în acest fel au împrumutat pe Polacsek Maximilian până la 12.000.000 lei, fără a fi avut vre-o acoperire serioasă și tot astfel au dat lui Terentie Mera, membru în consiliul de administrație 1.800.000 lei, ajungând cu dobânzile până la 2.000.000 lei, fără a fi avut vre-o garanție materială, casa fiind vândută, iar banii depuși pe numele soției sale.

Cine s'a mai intrupat? Tot acești trei inculpați au intrabunțat cea mai mare parte din depunerile aflate la banca în diferite întreprinderi comerciale pe care DEȘI OBSERVAU CA MERG TOT MAI RAU, continuau să le finanțeze; astfel firma Klein și Weinberger, în anul 1924 a fost finanțată cu UN MILION, deși afacerea mergea cu pierderi, ajungând în Ianuarie 1927 la 18.000.000 lei, mai târziu la 30.000.000 lei. Au deșu la dispoziția lui Maurișiu Glasman 12.000.000 lei pentru furnizarea Diviziei de cavalerie din Arad cu oțelul necesar, fără a se fi interesat de contractual intervenț între ei și divizie și fără a fi avut vre-o garanție, prin această făcând ca banca să piardă lei 5.000.000.

Tot în acest fel au finanțat firma Hacker și Sternberg cu suma de 14.439.300 lei plus dobânzile, firma Feller și Strejinger 4.516.000 lei, fără a fi avut altă garanție de cât 400 vagoane de lemne, firma Orbán (fabrică de mobile) s'a dat diferite sume în curs de doi ani ajungând până la 13.900.000 lei, fără a fi fost controlat marsul lucrărilor, așa cum se prevedea în contractual intervenț între banca Asociață și Ștefan Orbán.

Bilanț fals

În toate aceste întreprinderi înșeușite cu multe milioane, s'a con-

ADUS BANCA ÎN NOEMBRIE 1927 ÎN STARE DE ÎNCETARE DE PLAȚI.

Având în vedere, că faptele astfel expuse se dovedesc prin recunoșterea în parte a inculpaților CRIMA DE ÎNȘELĂCIUNE FRAUDULOASĂ aflate în dosarul 304 și 304 II, III și prin depunerile informatoriilor: Josefina Deutch, Buconic Arsenie, Maximilian Polatachek, Iuliu Găbor, Grigorie Romanescu, Dante Gherman, Ghențer Achile, Leopold Weissberger, Ștefan Pencsok, Augustin Lazăr, Iuliu Lipkowitz, oăd. lui Lajos Szabó, Suiu Pascutiu, Terente Mera, Klein Vincas, Földes, Soma, Weinberger Carol, Klein Maximilian, Ștefan Orbán, Bernstein Emanuel, Iuliu Takács, Maurișiu Weissberger, Traian Suciu, Hugo Sternberg, Nicolae Remy, Iacob Kolin, Ludovic Suhajda, Farsang Pavel, Hacker Maximilian, Armand Vadăstru, Rus Ilie, Doctor Vasile, Dumitru Olariu, Molnar Elisabeta, Ela Reich, Szilard Margareta, Flueraș Petru, Messer Armin, Molnar Ștefan, Eugen Marcu, Cornel Albu, Petrosca Gheorghe și Gheorghe Alexianu, SE CONȘTATA FELUL C

Instituție de asigurări sociale... sau cuib de paraziți?

Decadența casei centrale a asigurărilor sociale

Acum câteva săptămâni ne-am propus să deschidem o anchetă, tratând una din cele mai interesante probleme: aceea a asigurărilor sociale.

Pe rând, am dat păreri diferite cunoscătorilor, meseriașilor, cari au relevat, TOTI, debandada ce domnește la această instituție. În ultimele zile am arătat chiar cum se lucrează la Casa centrală a asigurărilor sociale, precizând anumite fapte.

Cerusem organelor superioare, să se sesizeze, să dispună cercetarea celor denunțate și trimiterea făptașilor pe mâna parchetului. Nu știm ce s'a făcut.

Pentru azi, dăm la iveală noi fraude și abuzuri comise:

DESTAINURI SENZAȚIONALE

D. farmacist Măgureanu, fost director al serviciului farmaceutic al Casei centrale a meseriașilor, a depus un memoriu-reclamație la ministerul lui muncii, în care se desvăluie lucruri senzaționale, fraude comise în domeniul meseriașilor.

Astfel d. Măgureanu precizează că printr-o comandă făcută în ultimă oră, s'au aprobat articole farmaceutice în valoare de peste 2 milioane 500 mii lei. Aceste materiale nu au ajuns în depozitul de medicamente al Casei centrale a meseriașilor, dar suma de 2.500.000 lei s'a încasat de cei interesți.

Desigur, pentru a se putea achita suma de mai sus era nevoie de o confirmare a directorului farmaceutic, precum și a directorului general al Casei centrale a meseriașilor.

Atunci, d. Măgureanu refuzând neted semnarea actelor prezentate pentru medicamente nepermise, a fost pus în poziție de retragere din serviciul ce conducea, D. Mișu Enescu, însă, care l'a început era de par- tea d-lui Măgureanu, a stăruit prin a semna actele respective, și numai după această semnătură a directorului general al Casei centrale a meseriașilor, furnizorii — cari totuși n'au fost niciodată furnizori de medicamente — au primit fantastica sumă de 2.500.000 lei.

Intrebăm: consilierii Casei centrale a meseriașilor, cunosc această vastă polilogărie? Și dacă o cunosc, au protestat, au cerut socoteală cuiva, au întors organele de rezort?

COMISIOANE PESTE COMISIOANE

După ce Casa centrală a asigurărilor sociale a fixat lista materialelor sanitare necesare instituțiilor sale, a cerut oferte cu prețuri, atât în Franța cât și în Germania.

După ce s'au primit ofertele cu prețuri respective, s'a numit o comisie în frunte cu d. Mișu Enescu, care a plecat în Germania, pentru a alege materialele și a obține reduceri de prețuri. Noroc că fabricanții nemți sunt catalați! Și astfel prețurile au fost majorate cu aproape 40 la sută, față de prețurile de pe piața germană.

A aceste prețuri fantastice industriașii de articole farmaceutice, au acordat un comision membrilor delegației, de 7 la sută.

Cum delegația trimisă nu a încasat idurnă dela Casa meseriașilor? Cine cunoaște suma înghită cu prilejul acestui voiaj de plăcere făcut în Germania? Mai trebuiau urcate materialele sanitare cu 40 la sută peste cele de pe piață??

Și membrii consiliului de administrație al Casei centrale a meseriașilor au cercetat vreodată actele prezentate de aceste delegațiuni??

Știe consiliul Casei centrale a asigurărilor sociale că un domn Chirulescu stă la Paris, unde studiază, pe contul acestui instituții? Și că primește un salariu fix de 11.000 lei lunar. Iar în locul său, la Casa centrală mai funcționează o persoană care primește alt salariu?

CE FAC CONSILIERII CASEI CENTRALE?

Se cunosc de către consilierii Casei centrale a meseriașilor, unele facturi fictive, încasate, și cari priveau inventariile unor instituții ale Casei centrale? Dar fraudele ce se comit în provincie se cunosc de conducătorii Casei centrale?

În ultimul timp contabilul casei meseriașilor din Tg. Ocna este denunțat parchetului de ziarul nostru că a defraudat o sumă de aproape un milion lei.

Ancheta s'a făcut de pretor, el fiind însă lăsat liber în tot timpul anchetei și NESUSPENDAT, pentru că are rude la centrală. În fine, parchetul găsin- du-l vinovat îl trimite la închisoare. Direcția generală văzând că chestiunea se îngroașă, trimite un inspector la Tg. Ocna, care spre mirarea tuturor, constată printr'un proces verbal că a găsit casa în regulă, dar un milion cheltuieli necontrolate și, nejustificate, ceace de rezortul Casei centrale și nu de parchet. Acest inspector spre rușinea sa și a celor cari l'au cocotat acolo, aleargă în toate părțile ca să convingă justiția și sfârșește prin a scoate din închisoare cu doi, avocați-deputați!

Și când astfel se spoliază muncitorimea, ministerul muncii nu are nici un cuvânt de spus?

C. Arsenie

Plecarea M. S. Regelui Maria a Jugoslaviei la Belgrad

Aseară, la ora 9 și 10 a plecat cu un tren regal la Belgrad M. S. Regina Maria a Jugoslaviei.

În sala de așteptare a haltei se aflau d. Iulia Manin președintele consiliului de miniștri; d-na și d. G. Mironescu, ministru de externe; d-nii miniștri V. Madgearu; Valda Voevod; general Alevra, Ciolac Antic, ministrul Jugoslaviei la București; P. Hiott, ministrul Casei regale; D. R. Ioanșescu și E. Mirto subsecretari de stat; general E. Nicolaeu președintele poliției; d-re și d. baron Kubner secretarul legației jugoslavice, d-nii colonel Stoianovici, atașat militar al Jugoslaviei; Stan Emanuel directorul general al Siguranței statului; general Condescu, șeful casei militare a M. S. Regelui; adjutanții regali general Athanasescu, colonel Iacobici, Zvideneti, comandor Păș și maior Manolescu, doamnele de onoare v. Marodi, Marie Poenaru, Procopiu, La hovyary, Perticari, Adela Cantemir, C. Lette Plagino, miss Maure și d-ra Păun.

La ora 9 și 5 min. au sosit în halță M. S. Regina Mariaora a Jugoslaviei, A. S. R. Principele Nicolae Inalt Regent, AA. LL. Principesa mamă Elena, Principesa Ileana și Principesa Irina a Greciei, d. G. Buzdugan membru în Inalta Regență.

După ce Regina Jugoslaviei și-a luat bun rămas dela membrii familiei regale s'a urcat în trenul regal care s'a pus în mișcare la ora 9 și 10.

Cu același tren au mai plecat d-ra de onoare Grucic, d-nii comandor Păș adjutant regal și Paul Dobrescu, sub-inspector general de siguranță.

Bancnote false de 1000 lei la Brăila

Brăila, 3. — La ghișeu 2 al Băncii Naționale din localitate, s'a descoperit azi o bancnotă falsă de 1000 lei. Ea poartă emisia anului 1926. Relatăm împrejurările în care a fost găsită:

Doi încasatori ai Băncii de Credit din localitate, venind să depună la Banca Națională suma de 5 milioane, au predat-o d-ml casier Gică Ionescu.

D-na a însărcinat pe funcționarii Cristescu și Cociac cu numărarea banilor.

La numărare, unul din ei a observat că o bucată de 1000 lei e falsă. Cazul a fost adus a cunoștința guvernatorului Băncii Naționale.

Banca Națională locală va trimite o circulară tuturor băncilor din Brăila în care le va cere controlarea su- melor primite în casă, în ultimul timp.

Miron Herrick grav bolnav

Paris, 3. (Rador). — Ambasada americană din Paris a primit aseară o telegramă, care confirmă că ambasadorul Myron Herrick, aflat actualmente în patrie, s'a îmbolnăvit de astmă. Boala ar avea un caracter grav.

Fapte din Capitală

INCERCARE DE SINUCIDERE A UNUI COMERCIANT

Pe când se află băle Eforiei și-a tăiat vinele dela mâini

Erî dim. s'a prezentat la băile Eforiei, un domn care a cerut să i se dea o cabină.

Pe la ora 12, un maior, care făcea baie într-o cabină învecinată, a auzit niște gemete.

A chemat băieșija și i-a spus că din cabina de alături se aude gemete.

Femeia a forțat ușa cabinii, de unde se auzeau gemetele și a intrat înăuntru.

Un spectacol îngrozitor i se înfățișă înaintea ochilor.

În bee se svârcolea un necunoscut, iar din ambele mâini îi curgea sângele din abundență.

S'a dat imediat alarma și sinucigașul a fost dus la spitalul Ziănevoenesc.

În unul din buzunarele hainei sinucigașului s'au găsit câteva scrisori adresate familiei și d-lui prin procuror Codin Ștefănescu, precum și acte pe numele de Max Brotman, comerciant din str. Apolodor 33.

În scrisorile lăsate sinucigașului, arată că a recurs la disperatul act din cauza jerei financiare.

Intoxicație cu medicamente

Johana Cranier, din b-dul Lascăr Catargiu 52 fiind suferindă, a luat o doză prea mare de medicamente și s'a intoxicat.

A fost dusă la spitalul Colentina.

Hoț arestat

D. comisar Gh. Hociung, dela siguranța Capitalei a arestat ieri pe Emilian Toma Iaur, de fel din Turda, dezerter, care a făcut numeroase furturi în Capitală.

Faur este condamnat la 5 ani închisoare, pentru faptul că a dezertat la înamic.

Flindoi i-a stricat casa...

Aneta R. Năstase, din str. Cerna 24, comuna Militari a întâlnit ieri dim. în dreptul haltei Militare pe Maria Andreevsky, din seoseaua Giulești 22, pe care o bănuia că întreține relațiuni de dragoste cu soțul ei.

Fără multă vorbă Aneta Năstase a pus un cuțit și a aplicat câteva lovituri banuicului concubinului.

Victima a fost dusă la spitalul Filantropia, iar agresora arestată.

Incercare de sinucidere

Caporalul Avram Mitețman, cu serviciul la școala de geniu, care se găsea în curtea caselor din calea Ducești 36, a încercat să se sinucidă bând spirit denaturat.

Cu o ambulanță militară a fost dus la spitalul militar.

Cauza încercării de sinucidere nu se cunoaște.

DIN JUDEȚUL ILFOV

Ce face omul la beție

George Măncu, din comuna Coioc, într-o completă stare de beție s'a lăsat pe cară cu locuitorul Petre i-i

Un ginere se răsună pe socru

George Dumitru, din comuna Vidra se află de mai multă vreme în ceartă cu socrul său Alexandru Preda.

Erî d. a. George Dumitru s'a întâlnit cu socrul său în curte și luând o săpă l-a lovit pe Alex. Preda, fracturându-i umărul stâng.

Agresorul a fost arestat.

Știri dela C. F. R.

Numeri în comisia de disciplină

D-nii ingineri șefi Ioanid Ralea Ion sub șef de serviciu tehnic la direcțiunea comercială, inginer șef Aroman Drogeanu la inspecțiunea de mișcare București, inginer șef, Valeriu Meruști inspector principal la inspecțiunea de București, sunt numiți membri în comisiunea locală de disciplină din București.

D. ing. șef George M. Stihl sub inspector de control este numit membru titular în comisiunea regională de disciplină din Iași.

D. ing. șef Iosel Barberis șef de serviciu tehnic la inspecțiunea de Intretinere Galați este numit membru supleant în comisia locală de disciplină din Galați.

Achitarea ordonanțelor

Direcțiunea generală a dispus ca toate ordonanțele asupra exercițiului 1928 și cari din diferite motive n'au fost achitate până la 31 Decem- brie 1928, vor putea fi plătite la prezentarea titlurilor în cursul anului 1929, și până la 30 Iunie 1929, însă numai cu viză specială a direcți-unei contabilității.

Viza livretelor militare

În urma intervențiilor făcute de biroul mobilizării s'a aprobat ca personalul C. F. R. din București cari n'au dreptul la certificate de dispensă de mobilizare, să li se vizeze livretetele militare de către delegatul cercului de recrutare din București ajutorat de personalul birourii centrale de mobilizare în zilele fixate.

Ce se poate lua în vagoanele de călători

Călătorii pot lua cu ei în vagoanele de călători, fără taxe, obiecte ușoare, celete sau bagaje de mână, dacă prescripțiunile vamale, de acciz, fiscale, de poliție, sau ale altor autorități administrative nu se opun și dacă aceste obiecte nu pot vătăma vagoanele.

Prietenia Italo-Română

Roma 3 (Rador). — Dl. lt.-colonel David Popescu, atașatul militar român la Roma a primit din partea generalului Gazzera, subsecretar de stat la departamentul războiului, următoarea telegramă:

„E. S. dl. Mussolini, adânc impresionat de sentimentele ce ați binevoit a exprima în numele armatei române ca ocaziunea morții contelui Luigi Cadorna, mareșal al Italiei, vă roagă să binevoiti a fi interpretul sentimentelor de recunoștință ale armatei italiene pentru armata română și vă roagă să binevoiti a primi mulțumirile sale personale“.

Scandal cu urmări grave la Buzău

BUZĂU, 3. — Aseară, s'a petrecut un scandal cu urmări grave în str. Turcani. Un grup de studenți, în care se afla și un anume Bănescu dela coloana de reparații o regimentului din localitate, au spargemurtele vopstoriei lui Moise Kaufman.

La șpagotul produs, Kaufman a emis afară împreună cu vecinul său, clama- rului Fotache, și câțiva clienți. Acesta cerând socoteală agresorilor s'au luat la ceartă, apoi au trecut la bătaie.

Nu se știe cine a descărcat un glonte de revolver și a lovit, în par- teala dreaptă a pieptului, pe Fotache rănitul a fost internat la spitalul Brătianu, în stare gravă.

Alli vecin, Petre Apostolescu, căruia, a fost rănit cu cuțitul.

Ce mai este la seminarul din Constanța

Deși în minimum am vorbit despre dezastrul moral dela acest seminar, voi trece acum la altă categorie de nenorociri cauzate din voia directorului ce nu se găndește căuși de pu- lin la copiii ce i-au fost incredințați spre morală creștere.

Am spus c'acest seminar pe lângă faptul că este într-un cartier puțin norabil are și un local ce numai de școală nu este bun. O căruciumă cu o- dăi pentru hotel deasupra, pe care numai firma îl mai apară puțin să nu fie cotat între hanurile cele mai ordinare dela periferia orașului. Are un interior așa precum numai directorul îl voește. Sus, acele încăperi de hotel, toate lipsite de condițiuni absolute necesare unor săli de clasă.

Mici, de abia încep băncile a 40—60 de elevi în fiecare, și cu un spațiu ce dau sigură perspectiva unui procent considerabil de tuberculoși; jos, pu- lin mai încăpătoare, pentru că e căruciumă, dar nu așa ca să poată excludi de posibilitatea acestui procent, care se anunță destul de mare datorită modului cum dorm acești copii.

Răspândiți pela dormitoare în ex-

tremițățile orașului, copiii pleacă seara dela școală aproape continuu pe un noroi îngrozitor — cel dela ma- gazii, constanțenii îl știu — și cum în majoritatea seminaristilor nu sunt su- ficient de bine preparați în privința încălzimintei, numai ei știu cum se simt prin acele bălți de noroi căl- cându-i de două ori pe zi. Pe noroi grozav, c'o ghiată rupă, seara și di- mineaza, și neavând posibilitatea să se usuce la dormitor, ne mai vorbind la clasă, sunt nevoiți să stea silnic 16 ore în umezeală și frig la picioare.

Dar n'ajunge aceasta... mai dorm și îngheșuți și aruncați în camere podite cu ciment unde nu poți rezista, pe când directorul etc. se lăfăiește în câte un etaj întreg. Poate spune, mai precis ca mine, cum dorm acești copii d. pedagog Șerban R. care din motivul că i-g fost impus să stea într-o cameră cu ciment încălzită insuficient s'a văzut forțat să-și dea de- misiia pentru a nu-și periclită să- dea năratea.

Și mai sunt multe de acest fel la seminarul din Constanța.

C. NECULESCU

Ați răcit!

La început aveți un simplu guturai și senzația unei ușoare îmbolnăviri. Dar curând poate urma tusea și inflamația gâtului, ba există chiar primejdie de gripă sau altă boală mai serioasă.

Un remediu bun sunt reputele tablete de **Aspirină**, cari potolec imediat durerile în toate cazurile de îmbolnăvire prin răceală.

Cereți neapărat Aspirina în ambalajul original **«Bayer»**

I. BREZOI

SINGURUL DEPOZIT de **INDUSTRIE DE MOBILE** EFTINE

Strada Brezoianu No. 5 (vis-a-vis de Str. Sârindar)

Cronica Judiciară

Arestarea unui vestit falsificator de ordonanțe

Încă din toamna anului 1927, diverse instituțiuni de stat, însărcinate cu plata ordonanțelor, semnalaser organelor competente că erau victimele unor falșificatori dibaci, cari ceuseră să încaseze sume importante pe baza unor ordonanțe de plată falsificate cu marea trile.

D. jude-prezident Papadopol, titularul cabinetului 5 de instrucție, după minuțioase cercetări a dat de urma falsificatorului.

S'a descoperit că acesta avea predicție (I) pentru ministerele de instrucție publică și domeni, pe numele căror prezenta ordonanțele de plată falsificate și cari erau „justificate“ ca fiind plată a diverselor lucrări de construcțiuni școlare sau cadastrări de terenuri.

Ordonanțele prezentate spre încasare erau complet falsificate: hârtiile că anete, ștampilele, parafole, timbrele sau și semnăturile diversilor directori în drept a le emite. De preferință falsificatorul imita semnăturile d-lor Banciu (ministerul instrucției) și Filip Mihăilescu (min. domeniilor).

Complici prin autorități

Cu ocazia cercetărilor, d. jude-prezident Papadopol, și-a putut face convingerea fermă că falsificatorul avea complici în diferite autorități. Aceasta cu atât mai mult cu cât ordonanțele încasate de el, purtau numere de eşire cari corespundeau cu numerele emise în acea zi de autoritatea de unde ordonanțele păreau că provin.

Birocrațismul propice fraudelor

După primele isprăvi ale falsificatorului, care parvenise să încaseze câteva ordonanțe dela ministerele de finanțe și Ad-ția financiară, a Capitalei, d. magistrat instructor, a semnalat autorităților noastre că escrocul își va muta activitatea la Ad-ția financiară a județului Ilfov, arătând în același timp că operațiunile au fost înlesnite și de un birocratism defectuos, și a-nume se obișnuia cu autoritatea ce emite o ordonanță de plată să dea în mâna creditorului ei și avizul de plată care se prezenta astfel la încasarea ei cu toate lucrările în mână. Acest sistem, d. judecător Papadopol, a arătat că înlesnește fraudă prin tălătură unui control al funcționarilor ce fac plățile. D-na a prezonizat cu avizul de plată să fie înaintat pe cale oficială autorității de plată, spre a se putea prinde pe acela care ar veni cu ordonanța falsificată, în numele unei autorități.

Ori și cu aceasta ocazie magistratul instructor s'a putut convinge de faptul că falsificatorul are complici printre funcționarii autorităților: de oarece acesta a reușit și după aceasta, să încaseze alte ordonanțe, întocmai cu d. magistrat instructor prevăzuse, dovădu-se că „avizul de plată“, care tre-

Cine este autorul?

Un moment important în istoricul a acestei afaceri a fost și acela când acum câteva luni prezentându-se spre încasare o astfel de ordonanță la Ad-ția financiară, funcționarul însărcinat cu controlarea lucrărilor, părându-i-se suspect a „invitat“ pe prezentatorul ei să ca loc în biroul său până ce va da el unele relații. Evident că „prezentatorul“ care era mai sigur de situație, ca gentiul funcționar, a preferat să „spele putina“ fără a lăsa vreo urmă.

Curajul acesta, din partea falsifica- torului se pare că a stimulat, și mai mult ambiția magistratului instructor, care a intensificat urmărirea, reușind în curând să-l identifice în persoana vestitului excroc Mirocea Ionescu șiz și Petre Ceibu, care deși are o familie destul de bună, a apucat de mult ca- lea puscării. El a fost condamnat de cinci ori în țară și de cinci ori în Franța, pentru activitatea sa de acoli.

Și „meseria“ sa îi producea tot așa de bine cași aceia demnă a rudelor sale cu care putea poate să rivalizeze în veniturii!

M. Ionescu pregătea altă lovitură

În timpul cercetărilor, când ziarele vorbeau de activitatea sa și când numele său era cunoscut cabinetului de instrucție, Mirocea Ionescu, nu s'a sfîșit

Gravă ciocnire la Cramberg

Paris, 3 (Rador). — La Cramberg, s'au ciocnit două automobile. Șase persoane au fost grav rănite și internate în spital.

O dramă amoroasă la Sibiu

Sibiu, 31. — Aseară, s'a petrecut în localitate o dramă emoționantă.

Tânărul Ștefan Mihail Friederich din strada Rusciori No. 11, după ce a rănit cu un foc de revolver pe fata Mitzi Hartman, în etate de 15 ani, și-a tras un glonț în inimă, jucându-i imediat din viață.

Din cercetările făcute de sub-comisarul Drăghici, rezultă că drama se prezintă în următoarele împrejurări:

Ștefan M. Friederich, s'a căsătorit acum vreo 7 — 8 luni, cu o tânără din localitate.

Îmbolnăvindu-se însă, după cât se pare, ceva mai târziu de o boală venerică, soția l-a părăsit acum vreo 5 — 6 săptămâni.

Câteva zile mai târziu, Ștefan M. Friederich face cunoștința fetei Mitzi Hartman, încrâtoare într-o fabrică din localitate și între ei se naște repede o dragoste puternică.

Neputându-se căsători însă, din cauză că Friederich nu era des-

Arestarea

„Culcușul“ sau a fost descoperit și-lele acestea, de vigilantul magistrat, care prin arestarea lui Mirocea Ionescu, înregistrează un nou succes. La percheziția ce s'a făcut la locuința acestuia s'au descoperit și niște acte militare falsificate, cu care credea că va obține grațierea unei ultime condamnări definitive de 1 an de închisoare.

După ce i s'a luat un îndelung interogatoriu, d. jude-prezident Papadopol a lansat contra sa mandat de arestare pentru vina prevăzută de art. 123 c. p.

Focul din str. Academiei

D. jude instructor Răileanu a lansat erî mandate de arestare contra celor implicați în aflarea incendiului din str. Academiei. Prin mandatul de arestare Manolache Constantinescu, muncelar din Galați și acuzat de punere de foc (art. 337 c. p.) iar Mișu Edelstein și Moritz Silberman pentru complitate (art. 30 și 51 c. p.).

Gravă ciocnire la Cramberg

Paris, 3 (Rador). — La Cramberg, s'au ciocnit două automobile. Șase persoane au fost grav rănite și internate în spital.

O dramă amoroasă la Sibiu

Sibiu, 31. — Aseară, s'a petrecut în localitate o dramă emoționantă.

Tânărul Ștefan Mihail Friederich din strada Rusciori No. 11, după ce a rănit cu un foc de revolver pe fata Mitzi Hartman, în etate de 15 ani, și-a tras un glonț în inimă, jucându-i imediat din viață.

Din cercetările făcute de sub-comisarul Drăghici, rezultă că drama se prezintă în următoarele împrejurări:

Ștefan M. Friederich, s'a căsătorit acum vreo 7 — 8 luni, cu o tânără din localitate.

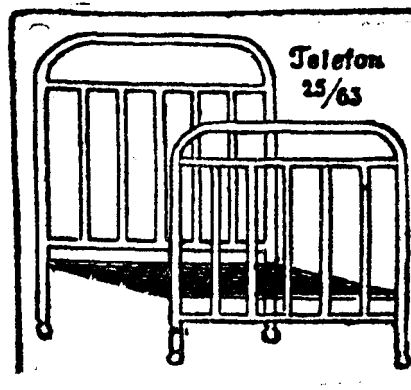
Îmbolnăvindu-se însă, după cât se pare, ceva mai târziu de o boală venerică, soția l-a părăsit acum vreo 5 — 6 săptămâni.

Câteva zile mai târziu, Ștefan M. Friederich face cunoștința fetei Mitzi Hartman, încrâtoare într-o fabrică din localitate și între ei se naște repede o dragoste puternică.

Neputându-se căsători însă, din cauză că Friederich nu era des-

C. S.

Patru de Fer
Patru de Bronz
Patru de Copii
găsiți la
Fabrica de Mobile
Sulman Marcus
68 Str. Sfinți Apostoli 68

Cronica Banatului

Scandalul dela uzina electrică din Timișoara

Directorul unei întreprinderi comerciale comunale care nu și-a vazut funcționarii de șase ani. Funcționarii comunali cari, au rămas fără bani de sărbători. Experiențele directorului Mikiossy. Delegația la Primar și orașul fără lumină

TIMIȘOARA. — Uzina electrică și tramvaiele comunale, întreprinderi ale municipiului Timișoara, au fost și sunt un vas câmp de experiențe și periclitări arheologice a străzilor pe unde trec tramvaiele, puse la dispoziția d-lui inginer Miclos, cel care își sălește Mikiossy. Ziarul nostru în repetate rânduri s'a ocupat de scandalul electric timișorean. Străzi desfundate permanent pentru aranjarea șinelor sau înlocuirea lor, curent electric care nu poate satisface nevoile industriei și care de multe ori înțepenește pe străzi șire de tramvaie ce nu se pot mișca din cauza defectelor, besna ce se lasă din când în când în oraș, cum a fost în ajunul Crăciunului când întreg orașul a rămas în întunec, nemulțumiri cronice ale personalului în subordine, iată subiecte ce le-am epuizat zi de zi.

Atunci când chețuești peste o sută șasezeci de milioane de lei ANUAL pentru uzina electrică și tramvaie, se cere ca puțin ca acești bani să înceapă pe mâna unui specialist și nu pe mâna unui diletant cu fantazia foarte bogată, gras plătit de primărie.

Protestul funcționarilor. Nu există corp mai disciplinat în Municipiul Timișoara ca acela care servește la Uzina Electrică și la tramvaie. Or, d-l Mikiossy care n'a moștenit dela fostă monarhie numai numele românesc schimonosit cu doi s și un y la sfârșit, ci și alina de grof, nu înțelege să conducă un corp funcționar, ci să măie o ci-readă de vite. Este tratamentul ce-suppune inferiorilor săi. Acest domni-grof, provenit dintr-o cinstită familie de preot sătesc, de mai bine de șase ani nu a dat ochi cu un funcționar. D-na sa cașadicește să vorbească cu cei umili. În ajun de Crăciun acești funcționari cari au lefuri de mizerie — câtă vreme directorul are o leață de priinț — nimicuri de trei până la patru mii lei lunar, au cerut să li se dea leața cu câteva zile înainte de termen, pentru a-și putea face cum părăirile de Crăciun. El bine, groful nostru n'a admis una ca aceasta. Și atunci, pentru prima oară, înfrângând disciplina cincizeci de funcționari în numele colegilor lor, s'au prezentat primarului în ajunul Crăciunului lui, arătând cănoșenia directorului.

Ce se chețuește cu uzina. Credem că este necesar să arătăm opinii publice, sacrificiile ce le face Municipiul cu Uzina și tramvaiele d-lui Mikiossy, pentru a sublinia și mai bine incuria ce domnește la această întreprindere. Astfel cum s'a votat în ultima ședință a Consiliului Municipal, astfel cum este trecut în budget la capitolul XI (Uzina electrică) găsim următoarele cifre: Cheltuieli pentru personal 23.424.000 milioane lei. Mult? Nu credem, fiindcă directorul uzinei primește prin contract aproape 120.000 lei lunar... Cheltuieli de material 77.115.000 milioane lei. Dece un TOTAL DE 93.539.000 MILIOANE LEI. La aceste sume să se mai adauge și suma de lei 61.838.000 milioane lei ce li s'au pus la dispoziție pentru tramvaie și atunci ajungem la frumoasa cifră de lei 155.377.000 (UNA SUTA CINZECI ȘI CINCI MILIOANE TREI SUTE ȘAPTEZECI ȘI ȘAPTE MII) lei. Credeți că s'a isprăvit? Nu. Fiindcă la cheltuielile extraordinare (cap. XXII) la alinațiul 140, mai găsim, pentru construiți de linii, etc., încă un ajutor de lei 12.164.000 milioane lei. Astfel că cifra exactă a cheltuielilor Municipiului pentru experiențele d-lui Mikiossy, se ridică la un total de UNA SUTA ȘASEZECI ȘI ȘAPTE MILIOANE CINCI SUTE MII LEI.

Am vrea să știm câte Primării din România au un budget total atât de mare.

Experiențele d-lui Mikiossy. D. inginer Mikiossy, a cărui specialitate nu este electricitatea, este totdeauna nemulțumit. Niciodată nu-l ajung banii, și lucrul este la mână omului, fiindcă d-sa — ori ce ar spune unul administrator al d-lui Mikiossy — nu se pricepe. D-sa acum se inițiază în secretele lui Volta și Ohm. Comandă mașini fără să întrebe specialiștii din altă parte. Mașini după fantazia sa. Nu este vorba de invenții, ci acotăunăm: fantazie. Astfel sunt mașinile comandate la Reșița, după planurile d-sale. Una din ele de abia instalată a trebuit să fie imediat rețcută, spre distracția personalului tehnic din uzină, care înțelegem „specialitatea” directorului. Cea de a doua mașină comandată și ea tot la Reșița, tot după planurile d-sale, s'a pus în ajunul Crăciunului în grevă și n'a mai voit să meargă. Natural, aceste experiențe costă bani și banii li plătește deobitocul de birnie. Dar pe lângă aceste fantazii cu caracter tehnic, d-sa mai are o menie: cercetează permanent subsozii străzilor orașului, sub pretext că... întărește rețeaua tramvaelor. Și atât de bine se întărește rețeaua încât în aceleși locuri și pe aceleși porțiuni trebuie să repete de câteva ori experiența, pentru ca la sfârșit șinele să se rupă și ca să înceapă din nou treaba d-sale. Noi nu suntem specialiști, dar ne închinăm că o lucrare efectuată trebuie să fie garantată pentru un timp determinat, fiindcă altminteri, adică după sistemul Mikiossy butoiul de apă dintr-o țară se răchetează și pe teronul științific, în cazul nostru în electricitate.

Or, timpul a venit să se pue capăt acestor scandaluri.

Corespondența noastră din Barcelona ne scrie: În timpul șederii mele la Barcelona n'am putut vizita, ca și în anii precedenți grădinițele frumoase ale parcului Montjuich, ele fiind închise pentru circulația publică, aceasta spre a nu împiedica pregătirile pentru târgul internațional, care urmează să se țină în acest parc. Locuitorii Barcelonei și toți cari, ca și mine vizitează acest oraș înforțor, cu clima temperată, situat pe Marea Mediterană, se văd pentru moment răpiți de un loc ideal de recreare. Se poate spune fără exagerare că parcul Montjuich este una din grădinițele cele mai frumoase ale lumii.

Parcul de la Ciutatella, al sitat pe un fort antic, care a fost construit din porunca lui Philipp al V-lea pe un teren de 310.000 metri pătrați. Administrația parcului dispune și de o colecție zoologică, de un aquarium, de un muzeu interesant și de o colecție ceramică apreciată ca cea mai importantă din Europa.

Afară de aceste parcuri, orașul Barcelona este renumit prin grădinițele situate pe munți ca: La Rabassada, El Tibidabo și Vallvidrera.

Locuitorii orașului Barcelona suportă cu resemnare închiderea parcului cu speranța în succesul târgului internațional care se va deschide în curând și care înseamnă pentru acest oraș o epocă nouă de bogăție și dezvoltare.

Dezagregarea organizației partidului liberal. CLUJ, 3. — În urma demisionării d-lui Amos Frâncu, căpitaniș Emil Șiancu și-a înscinat demisia din partidul liberal, pe motivul că frunzișii locali și partidului liberal s'au constituit în dușmani ai orșului. Motiul, spre înțelegerea tuturor, este demisia d-lor Tischer și Bărgar, dând numeroase probe de călcare a intereselor naționale.

Anchetele „Curentului” Bârladul

Nu există edilitate. Serviciul de incendiu. Spectrul foamei. Cangrena politică. Fântâna lui Constandache

Bârladul — vechea republică a Bârladului — era menit, prin întreg trecutul de glorie comercială, politică și mai ales culturală, de care s'a bucurat, să joace un rol de mână întâia în viața variată a țării între Carpați și Prut. Oraș cu faimă altă dată răsunătoare în depărtări peste hotare, s'ar fi menținut progresând și n'ar fi ajuns în decădere de astăzi, dacă edilii de ieri și de azi, nevednici epigoni ai marilor gospodari din trecut, s'ar fi gândit pre-o dată, ca pe lângă chiverniseala lor personală efectuată doar din intenția de a face ceva pentru comună să realizeze cât de puțin și pentru binele obștesc.

Datorită numai complectei nepăsări cu care edilii de ieri și de azi au îmbrășiat în timpul din urmă tot ce era menit să servească binelui public, numai această fel de a privi lucrurile, se datoră de halul de plâns în care a ajuns acest oraș, atât de reputat pe vremuri.

ZAPADA SALVATOARE. Zapada de curând asternută a un covor complice, acoperă murdăria abondentă a stradelor, devenind prin simplul hazard cel mai de preț auxiliar al tembelismului edililor.

Neaua inacutălă acoperă astfel discret și elegant stărvuri urât mirositoare de pasări și animale, definitiv uitate pe rigole, grămezi enorme de gunoi și bălegar, ce și-amințesc fulgerător de murdăria pe care bibliicul Iov și-a dus suferința.

NU EXISTA EDILITATE! Nu cred să existe multe orașe în vechiul regat, cari să întrecă cât de cât Bârladul, prin absențarea lucrărilor de edilitate.

Nici un progres și nici vorbă de lucrări de modernizare! Totul stă uitat în cea mai evocatoare părăsire.

Peste tot paragină. Ai impresia că te afli undeva, pe meleaurile descrise în povestile minunate, unde totul e împetrît în adormire.

Lucrări edilitare — cari să justifice măcar în parte existența primăriei — nu există.

Toată activitatea edililor, se mărginește de mult, doar la repararea câtorva metri pătrați din pavajul cutărei strade sau

la cât mai întinsa reclamă în jurul unor planuri de canalizare a orașului, eternizate în stare de vagi proiecte.

Celelalte probleme serioase de gospodărie comunală și de care cetățenii simt atâtă nevoie, nu interesează consiliul comunal preocupat în mare parte numai de chestiuni strict personale.

Și „opera edilitară” pe care actualul consiliu comunal, o strigă pe ia răspântii, se reduce numai la o fântână arteziană, la mutarea oborului de vite la periferie și la plantațiunile de pomi, cari din cauza complectei lipse de îngrijire, se usucă sistematic.

SERVICIUL DE INCENDIU. Serviciul de incendiu al orașului, de asemeni nu lese din cadrul aspectului de operetă, al celorlalte accesorii edilitare.

Complex lipsit de aparatele moderne, care ar aduce reale servicii, înzestrat în schimb cu oameni nevrăstnici și lipsiți de orice pregătire profesională, cu cai bătrâni și reformați, serviciul de pompieri nu constituie decât o simplă parodie, ce provoacă hazul, contrastând prin comic, cu împrejurarea prea serioasă în care apare.

Ar fi să pierdem timpul arătând activitatea acestor consumatoare epave de fier vechi, oameni și animale din care se compune în batjocură, „serviciul de incendiu al orașului Bârlad”.

CRIZA DE NUMERAR ȘI FOAME. Efectele secetei încep simțitor să se arate.

Administrația financiară și percepțiile comunale nu pot face incasări. Salariile se plătesc cu mari întârzieri. Piața e pustie. Nu se mai încheie nici un act comercial, iar secția respectivă a tribunalului

local nu are de înregistrat decât moratorii și faimile.

Prefectura de județ a început febril opera de aprovizionare cu porumb trimis dela centru, a satelor infometate. Se încearcă o ameliorare, măcar în parte.

De o poliție comunală nu poate fi vorba. Speculanții exercită asupra populației consumatoare, adevărat jaf la drumul mare.

FANTANA LUI CONSTANDACHE. În cadrul de complectă părăsire în care părinții comunei au lăsat nevoile cotidiene ale celor pe cari — hai să zicem — îi administrează, cetățeanul bârledean își caută alinaarea necesărilor în politică, cântărind cu gramul, defectele și calitățile „șarilor politici” din localitate.

Și ar părea că, în timpul din urmă, ocupația bârledeanului este politica și ca să prezicăm discuția la cafenea sau la un pahărel cu vin, adică acolo unde, plebea înfăntată, înmormântează sub diferite sugestii personalități sau scot la suprafață toți trepădușii arivistului politic.

Și ca să fixăm definitiv imaginea politică a Bârladului și modul cum această pecingină se manifestă în partea locului, e suficient să menționăm că debitul de apă al fântânelor este sporit sau oprit după cum dictează anumite interese politice.

E vorba de fântâna făcută de croitorul D. Constandache, cămătar de cea mai tristă speță!

Într'un reportajiu viitor, vom arăta starea sanitară și asistența socială a Bârladului. Pol. GH. TUTOVEANU

Informațiuni

Ex-regele George al Greciei a plecat ieri la ora 1 d. a. cu trenul la Timișoara, unde va lua parte la o vânătoare organizată în Banat.

POLITICE. Ministerul de interne a hotărît convocarea corpului electoral pentru alegerea consiliului județean Vaslui, pentru ziua de 20 Februarie.

UNIVERSITARE. Senatul universitar din București a recomandat pe d-l conferențiar I. N. Fințescu, care mai fusese recomandat pentru catedra de drept comercial comparat (doctorat) spre a fi numit profesor de drept comercial și procedură (licență).

D-l Dr. Scarlat Lambrino, în urma examenului deosebit a fost recomandat spre a fi numit docent în specialitatea „Epigrafia și Antichități greco-romane”, la facultatea de litere și filosofie din București.

Facultatea de litere și filosofie din București a recomandat pe d-l Dr. Radu Vulpe, pe baza examenului deosebit, pentru a fi numit docent în specialitatea Protoistoria Sud Estului European.

ȘCOLARE. D-na Elena M. Demetrescu, inspectoare a învățământului menajer, a fost numită din nou în funcția de directoare a școlii de menaj „Elena Matei Basarab” din Capitală post pe care l-a ocupat timp de 25 de ani.

D. Radu Lefescu, institutor titular în Capitală, școala No. 4 băieți „Cuibul cu barză” a fost numit inspector școlar al circ. Municipiului București, iar d. I. Tulbureanu, institutor titular școala No. 34 băieți revizor școlar al Capitalei.

Parintele P. Partenie directorul Seminarului „Central” din Capitală a demisionat din postul de inspector g-ral al Seminarilor.

BISERICESTI. Aseară s'a întrunit la seminarul Central comisiunea pentru alcătuirea programului de studii a noului seminar monahal, ce va funcționa sub protecția Institutului Patriarhal la Mănăstirea Cernica.

Seminarul va funcționa imediat după sărbători.

AGRICOLE. Ieri s'a prezentat la ministerul de industrie o delegație a uniunii piticulților, cari a cerut ministerului autorizația de a importa 100 kg. de peatră vântată, fără vamă.

Delegația era condusă de d. C. Garoflid, fost ministru.

Ieri dimineața s'a prezentat la ministerul de industrie și comerț o delegație a uniunii sindicatelor agricole, care a cerut ministerului să se facă toate ușurările posibile la brieșanților de băuturi extrase din cereale.

Delegația, în fruntea căruia se afla d. Garoflid, a arătat totodată și paguba ce se aduce atât economiei naționale, prin sustragerea a mari cantități de cereale, cât și sănătății populației de către fabricanții cari extrag alcool din cereale.

Dr. Felician Elias. Post intern de Spital Specialist din Berlin. Boli Sexuale. GENTO-URINARE (Femel și Șilili). Plăte și Șilili.

Consultanți: 11-2 și 5-9 seara STRADA ACADEMIEI No. 1 bis (alături de Hotel Eplandade-Bristol)

DIVERSE. În vederea organizării marelui congres al invalizilor de război din toată țara, membrii comitetului de organizare, ca și toți camarazii, ofișeri și grade inferioare, văduve și tatori de orfani din București și orașele din împrejurimi, sunt rugați a ia parte la constituirea ce vor avea loc în zilele de Duminică 6 Ianuarie și Duminică 13 Ianuarie, ora 10 dimineața, la Cerul Militar în sala de dans, intrarea prin bulevardul Elisabeta.

Viitoarea reuniune a reprezentanților presei române și străine are loc la ministerul externelor Sâmbătă 12 Ianuarie.

O neareptate ce se face. I. risurilor dela marină

PENTRU D. MINISTRU DE RAZBOI. Suntem încunostoșiați de o curioasă și nejustificată procedură, pe cale de înfaptuire, a ministerului de război.

Este vorba de situația ce se creiază elevilor cu termen redus, care își fac stațiunile la școala pregătitoare a ofițerilor de marină.

Primiiți în luna Octombrie, anul trecut, în urma examenului și a angajamentelor impuse de lege, unii din ei nu aveau bacalaureatul luat.

După 3 luni de școală, ministerul de război trimite școalei un ordin, prin care dispune îndepărtarea acolora din elevi cari nu trecuseră bacalaureatul.

În afară de faptul că un ordin nu poate avea o putere retroactivă, dar dispoziția de față este și primejdioasă prin faptul că înțelege la anularea examenului de admitere, a angajamentelor și a tuturor încheierilor de școală, împlinite vreme de 3 luni.

În această situație, chestiunea îndepărtării elevilor dela școala pregătitoare de ofițeri a marinei, capătă un caracter, cu totul primejdios.

D. ministru de război are datorită să clarifice situația susnumiților elevi, hotărând rănănarea lor în școală, până la terminarea cursurilor, când ei vor putea prezenta bacalaureatul, neluat la intrarea în școală.

Sinuciderea unui funcționar particular din Cluj. Cluj. — Anul 1928 a fost mai bogat decât întodeauna în sinucideri pentru orașul nostru.

Anul 1929 promite să fie tot atât de bogat.

Ieri dimineață „Salvarea” a fost anunțată de o încercare de sinucidere din partea lui Iosif Györke, funcționar particular.

În urma operației executată imediat se speră că nenorocitul care și-a tras un glonte în apropierea inimii va putea fi salvat.

Motivul sinuciderii ar fi o deosebită sensibilitate a sinucigașului.

Terminându-și de cățiva ani bacalaureatul, Iosif Györke, a fost angajat apoi în Dej la o firmă particulară.

Între timp părinții săi duceau o viață de continue neînțelegeri, mămăsa fiind isgonită de acasă de părintele brutal.

Fire impresionantă, Györke s'aferea în urma acestor neînțelegeri și când a văzut că pacea nu va putea fi restabilită în casa părintească, a căutat o altă cale pe calea țării.

Trecerea cercetașilor la Institutul de educație fizică

Solemnitatea de eri dela O. N. E. F. Asociația Cercetașilor a ținut eri o conferință la sediul O. N. E. F. sub președinția A. S. R. Principele Regent Nicolae.

Au luat parte d-nii Grăli Petala, Manolescu, Negreanu, Dragu, Condese, Filip, colonelii Bădulescu și Sâmboteanu, maior Mărza, d-nii I. Banciu, secretar g-ral la instrucție, I. Valori, C. Kirilțescu, director g-ral inv. secundar, dr. I. Costinescu, S. Mehedinți, Lefteriu, Suten, Al. Daia, Dimăneșcu, Tebeica, G. Adameșcu, etc.

S'a oficiat un serviciu divin.

CUVANTAREA A. S. R. PRINCEPELUI NICOLAE. A. S. R. a rostit următoarele: Ca vechi cercetaș, mă bucur să revăd strănele rândurile vechilor cadre și să vă spun tuturor: bine ați venit!

Consider această adunare ca un simbol de pietate față de Regele Ferdinand, sub domnia căruia a trăit și s'ar sporit cercetășia românească.

Înainte ca marelui Rege să-și fi dat obștescul sfârșit, mi-a dat sarcina să duceți mai departe rândurile cercetășiei.

Cer spre acest scop, concursul neprețuit dela militari și civili, că cercetășia, în noul ei cadru de ajutor al familiei, școlii și armatei, să devie ceea ce a vrut întemeturul ei.

Vă urez sănătate și doresc ca noul an să fie plin de rod pentru binele cercetășiei.

A. S. Regală țestește apoi noul regulament al cercetășiei, compuneră consiliului, marelui legiștii și numelor inspectorilor generali.

D-l Murgar face un istoric al cercetășiei și subliniază activitatea deosebită pe acest teren de către d-nii Șuten, Nedelu, și Pani Popescu.

Roagă pe A. S. R. Principele Nicolae să deponă avânt și încredere în conducerea Asociației Cercetașilor. În urmă s'a servit o gustare.

Constatarea de după amiază. După amiază la orele 4 s'a ținut o constituire a comitetului de conducere și al reprezentanților organizațiilor din țară.

Constătuirea a fost prezidată de d. Kirilțescu, fost secretar general. Din raportul direcției cercetășiei se constată necesitatea măsurii prin care se trece instituția la O. N. E. F.

Din cele 70 cohorte înființate în trecut, numai 27 au răspuns la apelul recent.

În prezent se numără în țară numai 4400 cercetași.

Scăderea boalelor contagioase la Oradea

ORADEA, 3. — În ultimul timp se înregistrează o scădere a boalelor contagioase în orașul nostru.

Numărul bolnavilor de scarlatină s'a redus la jumătate și astăzi nu sunt decât 50 de bolnavi de scarlatină.

D. dr. Vasile Malor, medicul primar al spitalului comunal crede că în scurt timp boalele contagioase vor fi complect extirpate în cuprinsul orașului.

Agitația licențiașilor universitari

Din partea licențiașilor universitari, primim următoarea întâmplare:

Consiliul permanent al ministerului instrucțiunii, chemat să-și dea avizul asupra regulamentului legii învățământului secundar, se află în fața unui proiect în care se prevăd o sumă de dispoziții în conflict cu legea învățământului superior.

Licențiașii universitari în număr mare s'au adunat la sediul și au hotărât să ceară d-lui ministru și onor. consiliului permanent, introducerea în regulament a următoarei dispoziții:

1) Licențiașii universitari până în ajunul examenului de capacitate, să dea acest examen în condițiunile vechii legi și al vechiului regulament al învățământului secundar, aceasta până la modificarea legii învățământului superior, întrucât licențiașii actuali nu se pot

improvisa specialiști la un obiect în timp de o lună și nici nu admit să recurgă la mijloacele lătrălnice pentru a promova un examen la care nu au nici o pregătire din universitate.

2. Asociația licențiașilor universitari roagă pe d. ministru al instrucțiunii să pună în vigoare cu înțepere dela 1 Ianuarie 1929 articolul din legea învățământului secundar prin care se prevede ca profesorii suplimentari să fie salariați cu salariul întreg de peștele școlii provizorii.

3. Asociația licențiașilor universitari să intervină pe lângă d. ministru al instrucțiunii ca să dispună să nu se treacă peste dispozițiunile legii învățământului secundar prin care nu se admite nici unei categorii de profesori să aibă mai mult de 2/3 peste numărul orelor obligatorii ale catedrei.

D. Col. Mercalli, decanul ataeșilor înlițării străine, însoțit de întregul corp al ataeșilor străini, a făcut o vizită de curtoazie d-lui g-ral M. Samsonovici pe jul statului major, căruia i-a transmis urări de ferice pe ocazia Anului Nou

Ministerul artelor face cunoscut ar tistilor plastici că nu va mai cămpărnici un fel de lucrări de artă decât nu mai cu ocazia expozițiilor oficiale.

A început să funcționeze serviciile de consultații medicale de la așezământul „Principesa Elena” din șoseaua Vergului (bariera Cărlăși).

Ultimul succes al Teatrului „Scara” Dir. Pizone-Kanner cu revista „VIN BIBCULE” de Nicon, Nican, Bodiu, Cu d-nele Tucky Eremia, Sily Vasiliu și Rozina Wiqueliu.

Logațiunea Regală a Spaniei invită societățile de turism, agențiile de voiajuri, să comunice logațiunei (București, str. Progresului 8), date asupra excursiilor ce au intenția să organizeze în Spania, cu ocazia expozițiilor din Sevilla și Barcelona dela primăvară, pentru a li se face cunoscut facilitările pe care guvernul spaniol le acordă vizitatorilor acor expoziții.

Deasemenea și persoanele particulare cari intenționează să viziteze acele expoziții.

Comitetul de direcțiune al soc. „Doi na României”, invită pe toți membrii săi activi, să participe la repetițiunile generale fixe Mercuria și Vineră ora 7-9 seara în localul școlii primare „V. Alexandri” (str. Viitorului No. 54).

Membrii consiliului general al societății culturale „Doina Muscelului” țin ședință Sâmbătă 5 crt. orele 3 p. m. la ateneul „Matei Basarab”, în vederea organizării șezăntării care va avea loc la Ateneul Român.

Pentru mărirea fondului de propagandă și asistență cultural-educativă, al Institutului Național C. F. S. R., onor. ministerul de interne cu nr. 15898-A. din 4 Decembrie 1928, a binevoit să-i aprobe o loterie, având ca premiu un automobil „Zedel”, cu 15.000 bilete, a 40 lei fiecare. Tragerea la 2 Aprilie 1929.

Se aduce la cunoștință participanților la congresul de Duminică 6 c. al profesorilor de limba germană din țară, că d-nele și d-rii profesore vor fi găzduite Sâmbătă și Duminică la căminul studențesc „Spiru Haret”, str. Dionisie Nr. 72-74, iar d-nii profesori la „Căminul studențesc în filosofie și litere” din str. Sf. Voivozi Nr. 50.

Din partea „Asociației generale a doctorilor în medicină stomatologi din țară”, primim următoarele, cu rugămintea de a le publica:

Ziarele au anunțat că așa zisa „Asociație a dentișilor autorizați” din Cal. Griviței, a donat o instalație de cabinet dentar dispensarului „Sf. Elena” din Cal. Cărlăși și că membrii comitetului asociației sus amintite și-au oferit serviciile de a conduce în mod gratuit această secție.

Intenția în aparență ar fi laudabilă dacă Monitorul Oficial din 22 Decembrie 1928 — cu o zi înainte de inaugurare — n'ar fi anunțat că se anulează autorizațiile de liberă practică a dentișilor — nefiind în conformitate cu legea d-lor Zambolivoi, Filip Reon, S. Berry, Ștefanidiseta — adică tocmai acolor cari și-au oferit serviciile gratuite dispensarului citat.

„Asociația generală a d-rilor stomatologi din țară” țin deci să atragă atenția comitetului de conducere al dispensarului „Sf. Elena” și în special d-lui director dr. Gomoiu, că în dosul gratuității se ascunde o totală negărire științifică și incompetența a acolora cari încearcă să se acopere cu protecție unor personalități înalte, de consecințele inevitabile ale legilor în vigoare.

Ne place a crede că dl. director Gomoiu, consilier tehnic la ministerul sănătății, luând cunoștință de starea de fapt și de drept a acolora cari și-au oferit în mod gratuit să conducă serviciul dentistic la dispensarul „Sf. Elena” va aplica măsurile dictate de lege mai ales că și ministerul sănătății — după o tergiversare de 5 ani — a început să aplice legea asupra practicii dentiștii.

Colonii ucraineane și regiunile lipsite

Corul coloniei ucraineane din București a hotărât de a sprijini opera de ajutor populației basarabene, care a suferit din cauza recoltei rele a anului trecut.

În acest scop corul ucrainian va executa un rând de colinde în zilele ajutorului Bobotezei și în ziua de Bobotează 5 și 6 Ianuarie.

Întregul produs din aceste colinde este destinat pentru scopul sus menționat.

Corul va vizita pe d-nii miniștri și alți oameni de stat din România.

D. ministru al Basarabiei Halpupa a hotărât a susține această inițiativă a ucrainenilor luând-o sub protecțiunea d-sale.

Ce-a declarat instrucției atentatorului procurorului M. Fachot

Am tras, rugându-mă lui D-zcu... să nu nemerească" spune atentatorului. Din declarațiile făcute se pare a fi dement

Se cunoaște de toți încercarea de asasinat a căruia victimă a fost procurorul M. Fachot, al cărui rechizitoriu în 1927 a dus la condamnarea autonomiștilor alsacieni Rosée și Ricklin. Atât din declarația cât și din interogatoriul luat atentatorului Georges Benoit, reese nici mai mult nici mai puțin că este nebun.

Căci iată într-adevăr ce declară :

"Regret fapta de atunci"

— Am tras trei focuri de revolver asupra d-lui Fachot, Vineri 21 Dec. către ora 9 și 45.

Am procedat astfel neputând suporta nedreptatea comisă de către Cartea din Colmar, în urma rechizitorului d-lui M. Fachot în Mai 1927.

Regret mult astăzi ceea ce am făcut.

N-am aparținut nici odată unei grupări autonomiste.

N-am făcut niciodată politică și nici n-am participat la vre-o manifestație ca ocazia înținerii în Strasbourg a d-lor Rosée și Ricklin, după ce au fost grațiați.

În Decembrie 1927 m'am stabilit temporar la Strasbourg. Autonomiștii făceau deja campanie în favoarea teoriei lor pe care eu nu le împărtășeam.

Gândeam chiar că guvernul era îndreptățit să pedepsească pe acel carl voiau să redevină german. Cu noșteam pe d-nul Fachot după

nume tot ca și pe d-nul Rosée și Ricklin.

În Februarie trecut, idelle mele nu se schimbaseră, și când d. președintele al constituției a spus la Strasbourg că Alsacia va tremura în ziua în care va ști adevărul, eram de părerea să că trebuiesc condamnați acei carl voiesc înținerirea la Germania.

Crima unui nebun

Am urmărit desbaterile procesului într'un jurnal din Strasbourg, "Le Courrier de la Basse-Alsace", jurnal al abatelui Haegy catolic cu tendințe autonomiste... Citind depozitiile senatorului Müller, a deputatului Walter de Brogly și Bérion, precum și scrisorile D. M. Riehl, care a dat guvernului, am avut ideea că "cesul a fost inventat pe de-astrăgălu."

În timpul procesului din Colmar am citit multe jurnale și cerut abatelui din Wabourg cărți, privind politica generală. Mi-a remis o colecție a ziarului "Heimrat", care reproducea scrisorile adresate de senatorul Helmer, care arăta pe procurorul Fachot ca pe un profitor al hunurilor sechestrate, aparținând minelor de potasă din Alsacia.

Lectura acestor scrisori și a debaterilor procesului din Colmar m'au convins că d. Fachot este un om necinstit și că a inventat un proces nedrept. În acest moment mi-a venit ideea nebună de a trage asupra d-lui Fachot,

La ora 11 se va săvârși sfântăra apelor, la Biserica Zăfări, de către Vicarul Arhiepiscopiei Bucureștilor cu clerul Patriarhiei, în prezența Înaltei Regene, înconjurată de Casa civilă și militară a M. S. Regelui.

Serbarea Bobotzel

La această ceremonie vor asista: Președintele Consiliului, Miniștrii și Subsecretarii de Stat, Președinții și Membrii Corpurilor Legiuitoare cari vor fi în Capitală, Mitropolia și Episcopii cari eventual s'ar găsi în Capitală, Primul-Președinte al Înaltei Curți de Casație, Procurorul General și Președinții de Secții, Primul-Președinte al Consiliului Legislativ Președintele Înaltei Curți de Conturi, Primul Președinte al Curții de Apel și Procurorul General, Primul-Președinte al Tribunalului Ilfov și Primul-Procuror, Președintele Academiei Române; Președinții Consiliilor: Superior Administrativ, Superior tehnic și Superior al Apelor; Primarul Municipiului și Primarii de Sectoare; Rectorii: Universității, Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale, Directorul Școlii Politehnice, Președintele Ateneului Român, Președintele Cămei de Comerț, Decanul Baroului Ilfov, Secretarii Generali de Miniștrere, Prefectul Poliției Capitalei, Prefectul Județului Ilfov; Directorii Generali: ai Căilor Ferte, Poștelor, Telegrafelor și telefonelor, Reșei Monopolurilor Statului, Siguranței Generale a Statului, Casei de Depuneri și Censemențului.

Inspectorii Generali de Armată, Șeful Marei Stat-Major General al Armatelor, Inspectorii de Armată, Atașajii militari străini, Comandantul Corpului II de Armată, Comandantul Diviziei IV-a, Comandantul Pieței, Ofițerii Generali, Colonelii și asimilații or și Comandanții de unități și servicii.

III

În momentul când Alțea Sa Regală Principele Regent va pune Sfânta Cruce în apă, tunurile de pe Dealul Spirii vor da obișnuitele salve.

IV

După săvârșirea rugăciunilor urmează defilarea trupelor.

V

Ținuta va fi: Pentru civili: redingotă, cu pălărie înaltă. Pentru militari: de serviciu, în manta, cu cîmbe; decorațiuni: Comandorii și Mișal Viteazu.

"Aș proceda la fel", declară consilierul Fachot

Paris, 3. (Rador). — Un redactor al ziarului "Journal" a vizitat erii pe consilierul Fachot, victima Instigațiilor autonomiștilor alsacieni. Consilierul Fachot, făcând aluzie la procesul din Colmar a declarat: — Dacă ar fi să-mi trăiesc din nou trecutul, dacă aș fi pus cu doi ani în urmă, aș proceda, în aceleași circumstanțe exact așa cum am procedat, chiar cu riscul ca din nou să fiu lovit de două gloanțe de revolver.

Paris, 3. (Rador). — Ziarele franceze reproduc un articol publicat de oficiul sovietic "Isvestia", în legătură cu repetatele oferte făcute de România Rusiei, pentru încheierea unui pact de neagresiune. "Isvestia" declară că Rusia, nefiind membră a Ligii Națiunilor, ignorează cine vorbește și ce se vorbește în adunările Ligii. Protocolul anexat tratatului franco-român nu poate fi considerat de guvernul sovietic ca un document ce îi este adresat lui. Oficiul sovietic prelinde de asemenea că nu corespunde realității informația după care România ar fi consimțit la întrunirea conferinței din Viena, numai sub rezerva ca chestiunea statului quo teritorial să nu fie pusă în discuție. "Isvestia" susține că înainte de întrunirea conferinței nu s'a făcut nici o propunere de acest gen și numai în ședința din 28 Martie 1924 reprezentantul român a voit să inițieze din discuție chestiunea teritorială.

Rusia ignorează Liga Națiunilor

Plebiscitul propus de Soviete pentru toate provinciile unite cu România

Paris, 3. (Rador). — Ziarele franceze, publicând această declarație, o însoțesc cu următoarele comentarii:

Nota sovietică apărută în "Isvestia" nu face decât să confirme ceea ce ar vol să încerce a desmîni. Nu se pot pune la îndoială declarațiile făcute de primul ministru Brătianu la conferința din Genua sau declarațiile repetate făcute la Geneva. La conferința din Genua, propunerea făcută de reprezentantul României către d. Cicerin s'a produs la 17 Mai 1922, în a cincea ședință a primei comisii. Era o propunere directă adresată de România Rusiei Sovietice. Cum Rusia

nu acceptase propunerea, ce putea face România mai mult, cu o țară care nu avea relațiuni directe, decât să reînvoiască propunerile în fața Ligii Națiunilor sau în tratatul franco-român, după la Liga Națiunilor. Cât privește a doua parte a notei, cuvintele rostite de ambasadorul Krestinski el însuși confirmă că la conferința din Viena, Rusia a contestat drepturile României nu numai asupra Basarabiei, dar și asupra unei alte provincii care n'a avut nici odată nimio comun cu Rusia. Krestinski a declarat că procedează astfel fiindcă Bucovina e locuită de țărani. Ziarele franceze se întreabă în ce țară din lume nu sunt țărani? Presa franceză pune de asemenea întrebarea — ce ar fi spus guvernul din Moscova dacă România ar fi ridicat la conferința din Viena chestiunea Ucrainei, afacere pur internă a Rusiei, urmând întru aceasta exemplul dat de ambasadorul Krestinski?

COMENTARIILE PRESEI FRANCEZE

Ziarele franceze, publicând această declarație, o însoțesc cu următoarele comentarii:

Nota sovietică apărută în "Isvestia" nu face decât să confirme ceea ce ar vol să încerce a desmîni. Nu se pot pune la îndoială declarațiile făcute de primul ministru Brătianu la conferința din Genua sau declarațiile repetate făcute la Geneva. La conferința din Genua, propunerea făcută de reprezentantul României către d. Cicerin s'a produs la 17 Mai 1922, în a cincea ședință a primei comisii. Era o propunere directă adresată de România Rusiei Sovietice. Cum Rusia

O senzațională lovitură a uzinelor Lemaitre

Căile ferate axrocate cu peste 10 milioane lei. Cum lucrează inoustr.ile liberale

Se părea că în urma epuizării datoră afaceri de mare anvergură, căile ferate au intrat într-o perioadă de acalmie în ce privește senzaționalul scandalos, acalmie la adăpostul căreia se lucrează la adevărata refacere a acestei instituții greu încercate.

Iată însă că o nouă lovitură a reînvie cu mai mult brîu.

Afacerile rentabile ale uzinelor Lemaitre

Uzinele Lemaitre s'au specializat demult — încă din perioada neagră a concesiilor reparațiilor de cale ferată, inaugurată de juristul Tancred Constantinesc — în reparații de vagoane și locomotive de cale ferată, care le-au adus pe vremuri beneficii imense.

Nemulțumită de încelarea acestor venituri oneroase — oricine cunoaște perioada de debandadă ce domnea la C. F. R. în timpul când Tancred Constantinesc era director general, cunoaște și faptul ce se făcea cu așa zisele reparații de vagoane și locomotive — conducerea uzinelor Lemaitre s'a hotărât să facă un alt gen de afaceri cu C. F. R.

Mai comod decât reparațiile care cer muncă și oarecare simț de onestitate, uzinele Lemaitre au recurs la simpla sustragere de bunuri ale căilor ferate, sustragere denumită furt în dreptul penal.

Într-adevăr, acum vreo trei ani — data precisă o va stabili ancheta în curs — uzinele Lemaitre și-au început activitatea de a călători ferate, sub pretext de a o repara și de atunci se servise de ea ca de un bun profit, făcând transporturi în propriul lor interes și mai mult, făcând și transporturi particulare.

Ancheta care a descoperit acest furt s'a început încă din luna Noiembrie și ea continuă pentru desoțirea tuturor complicilor cari au asistat la uzinele Lemaitre la consumarea faptului.

Cum se încearcă justificarea raptului

Luată din scurt, uzinele Lemaitre — și din nenorocire câțiva funcționari superiori dela C. F. R. s'au pretat la susținerea intereselor acestor uzine — au încercat să susțină că locomotiva le-ar aparține în urma unor acte oficiale.

S'au răvășit toate arhivele C. F. R. — căci uzinele Lemaitre n'au putut produce nici un act în sprijinul afirmației lor — dar nu s'a dat peste nimic care să dovedească că locomotiva le-a fost cedată pe baza unui contract.

S'a afirmat apoi că locomotiva ar fi fost dată uzinelor Lemaitre în reparație și că s'ar fi neligitat apoi restituirea ei.

Nu s'a găsit totuși nici un proces-verbal de predare, de care sunt însoțite de obicei locomotivele date în reparație, sau vreun alt act justificativ.

În fața acestor doyezi vădit de rea credință, anchetatorii s'au văzut nevoiți să dea alt curs cercetărilor și astfel s'a ajuns la descoperirea unei vaste escro-

cherii, pe care uzinele Lemaitre o practica de aproape trei ani în dauna căilor ferate, efectuând fără nici un drept transporturi pe care au dreptul să le facă numai C. F. R.

S'a constatat astfel că uzinele Lemaitre făceau transporturi pe linia Filaret — Abator, o linie laterală care nu le aparține lor ci căilor ferate.

Neruşnarea cea mare e însă în faptul că făcând aceste transporturi pe o linie de cale ferată ce nu le aparține și cu o locomotivă furată dela C. F. R. uzinele Lemaitre luau pentru aceste transporturi taxe însece decât cele ce le percepe C. F. R.

Totalul sumelor de care a fost defraudată calea ferată întreace astfel, pentru intervalul de trei ani, suma de 10 milioane lei.

Complicii cu ghinion

S'a descoperit cu ocazia an-

chetii că sustragerea locomotivelor s'a făcut cu ajutorul câtorva funcționari inferiori dela diferite servicii de tracțiune.

În afară de aceasta și ceea ce e mai grav, câțiva funcționari superiori au încercat să saboteze cercetările procurând date false anchetatorilor.

Ancheta va fi terminată în curând și vinovații vor fi dați pe mâna parchetului care va stabili penalitățile, căile ferate urmând să ceară o zi uzinelor Lemaitre și despăgubiri pentru suma de cu care au fost frustrate.

Din partea căilor ferate ancheta e condusă de d. inspector general de control T. Sfinescu care urmează să să-și depună raportul asupra cercetărilor, după ce va fi adunat toate datele necesare instrucției.

Vom arăta și a doua fază a acestei afaceri, privitoare la modul cum uzinele Lemaitre s'au substituit dreptului de exploatare al C. F. R. pe linia Filaret-Abator.

L. R.

ABONAMENTE la Curentul

Lei 700 pe an
" 350 " 6 luni
" 200 " 3 "

Pentru Bănci, instituțiuni și Administrații Publice 1000 lei anual

Pentru străinătate: Lei 1.000 un an; Lei 850 pe 6 luni; Lei 500 pe 3 luni

Abonamente e încep la 1 și 15 ale fiecărei luni

Un examen pentru funcționarea de prefector

Cu începere dela 20 Ianuarie 1929, se va ține la Consiliul superior administrativ, un examen de admitere pentru funcționarea de prefector.

La acest examen vor fi admisi numai candidații cari posedă diploma de licență în drept, sau în științe de stat.

Cererile de înscriere vor fi adreseate ministerului de interne, direcțiunea personalului și controlului, cel puțin cu trei zile înainte de ziua fixată pentru începerea examenului și vor fi însoțite de următoarele acte: Extras depe actul de naștere; diploma studiilor făcute; act dove-

ditor că petiționarul a satisfăcut obligațiunile legii de recrutare; acte pentru stabilirea naționalității și exercitării drepturilor civile și politice, certificatul primăriei sau poliției, unde candidatul domiciliază, dovăditor că are bună purtare în societate; certificatul legalizat al unui medic funcționar public, prin care să se arate că nu suferă de nici o infirmitate, care să-l facă impropriu serviciului; declarație de țimbite ce cunoaște. Postulanții cari ocupă vre-o funcțiune publică vor indica aceasta și vor înalta cererea prin autoritatea la care funcționează, cu referințe din partea celei autorități.

Postulanții vor prezenta referințe scrise dela persoane particulare, cu care au fost în relații de serviciu sau sub ale căror ordine au lucrat sau prin situațiunea lor sunt în stare să cunoască purtarea morală a postulantului.

Examenul va consta din două probe: una scrisă și alta orală.

Materiile ce vor forma obiectul probei scrise și orale sunt: Dreptul constituțional și administrativ, dreptul și procedura civilă, din dreptul penal și procedura penală. Pedepse, crime, contravențiuni și principii generale. Poliția judiciară și ofițerii cari o exercită. Diferite legi și regulamente speciale de administrație generală. Legea și regulamentul pentru organizarea serviciilor administrației centrale a ministerului de interne, legea pentru unificarea administrativă, legea pentru organizarea poliției generale a statului, legea asupra organizării jandarmeriei rurale, legea contabilității generale a statului, în special contabilitatea comunelor rurale; legea și regulamentul asupra rechizițiilor; legea și regulamentul asupra controlului străinilor; legea migrațiilor; legea asupra repausului duminical. La proba scrisă se va mai putea da una sau mai multe din următoarele lucrări: O lucrare asupra unei chestiuni din ordin administrativ sau financiar, în strânsă legătură cu organizarea comunelor rurale; dresarea unui proces-verbal pentru constatarea unei infracțiuni. Dresarea unui proces-verbal de inspectare amănunțită a unei comune rurale.

Candidații vor cunoaște că potrivit legii de unificare administrativă, prefectorul devenit stabil, intră în cadrul statului și poate înalta până la gradul de director cl. I pe loc, sau în administrația centrală a ministerului de interne.

Pentru orice lămuriri se vor adresa direcțiunii personalului și controlului, care este însărcinată cu aducerea acestei decizii.

Un ordin circular al ministrului de interne

Un nou spirit în administrațiile publice

D. Al. Vaida Voevod fiind în nenumărate rânduri sesizat de modul puțin civilizât în cari se poartă unii din funcționarii publici, a dat erii următorul ordin circular, către toate serviciile pendinte de acest departament:

O elementară datorie față de patria noastră cere imperios ca să se introducă cât mai neîntârziat un nou spirit în administrațiile publice.

Funcționarii publici au datoria de a contribui la această operă cu toate puterile lor.

Statului și îndepărtat prin atitudinile dipso de poliție.

Insuficiența acestui sistem se resimte și în cazurile când se adresează autorităților noastre cetățenii străini. Jignirile mărunte aduse acestora de către unii din funcționari au creat administrației noastre un renume atât de prost peste hotare.

O elementară datorie patriotice ne impune ca să ridicăm prestigiul administrației noastre de stat până la nivelul administrațiilor statelor din apus.

Anul nou trebuie să aducă țării disperșiia rețelor deprinderi înecățenite la unele oficii publice dela răboi încoace.

Ca atare punem în vedere tuturor funcționarilor acestui departament ca în viitor să observe față de cetățenii cari se adresează autorităților de orice categorie socială ar fi, oricât minorități sau religioni ar aparține, regulile celei mai stricte polițiene.

Vom lua măsurile disciplinare impotriva acelor cari vor nesocoti acest ordin și vor jigni în demnitatea lor pe cetățenii cari se prezintă autorităților, fie pentru a cere un serviciu, fie pentru a-și satisface o datorie, precum și împotriva acelor cari în mod neglijent vor întârzia lucrările reclamate de public.

O specială atenție pentru normele de civilitate se impune să o aibă organele polițienești dela orașe, față de publicul care li se adresează.

Orice brucare sau jignire va fi aspru pedepsită.

Administrația la sate

Pretorii, notarii și jandarmii sate-

lor sunt cu deosebită avertință ca să respecte demnitatea omenească a jărnimel înconjurând orice altă dinde de aroganță în contactul cu publicul. Ei își vor îndepărta datoria procedând civilizât chiar când vor avea de a face cu contravențiunile de teritelor ordonanțe. Pedepsa legală are destulă rigoare, ca să mai fie nevoie de sublinierea ei printr'un tratament neomenos. Intre obligațiile lor să nu uite că intră și acela de a da statuii părintești celor cari li se adresează căci în acest fel își asigură greaua sarcină de a administra, întrucât își câștigă încrederea sâtenilor, fapt prin care li se fortifică autoritatea.

D-nii prefeți de județe vor veghea cu severitate ca maniera lor să se arate o jignire publicului să dispară ca plângerile publicului să se aducă la cunoștința celor competenți și ca abaterile dela normele de civilitate să fie sancționate fără întârziere, prin pedepsele prevăzute de regulamentele legale.

Cel cari vor continua să nu înțeleagă această cerință a noului spirit ce trebuie să domnească în administrația publică, vor fi îndepărtați fără cruțare din serviciile ce ocupă, căci nu se va admite ca un funcționar al statului să crețeze prin purtarea sa față de public, nemulțumiri, în loc ca să fie un factor al armoniei sociale și al întăririi autorității de Stat.

Dr. Al. Vaida Voevod
Ministru de Interne

Reparațiile Raportul d-lui Gilbert Parker a produs dezamăgire în Germania

Berlin, 3. (Rador). — Raportul publicat de d. Gilbert Parker, agentul general al reparațiilor, asupra aplicării planului Dawes și capacității de plată a Germaniei, a produs dezamăgire în cercurile germane. Presa din Berlin a luat atitudine împotriva concluziilor raportului și împotriva optimismului exprimat de agentul reparațiilor, subliniind în același timp marea însemnătate a acestui document, în legătură cu iminenta întrunire a Conferinței experților.

"Deutsche Tageszeitung" vorbește de greaua dezamăgire a poporului german și arată că d. Parker Gilbert s'a întemeiat pe ameliorarea întâmplătoare a balanței comerțului exterior în cele câteva luni din urmă, pentru a trage concluzii asupra economiei germane.

"Deutsche Allegemeine Zeitung" arată că Germania, pentru a se refăce, a fost nevoită să trăiască timp e patru ani din împrumuturi, dar astăzi nu e nicidecum atât de întremată în cât să poată trăi pe propriile ei picioare. Capitalul național n'a sporit cu nimic, iar din împrumuturile externe, Germania a putut plăti numai reparațiile de război și alte plăți ajunse la scadență. Ziarul subliniază că d. Parker Gilbert greșește când compară situația economică actuală a Germaniei și standardul de viață a poporului german cu vremurile de mare mizerie și de totală prăbușire economică. Desigur că plecând dela situația din 1923, se ajunge la o imagine cu totul falsă,

mai ales dacă nu se ține seama de pasivitatea balanței comerciale.

"Vossische Zeitung" e de aceeași părere și accentuează că numai pe baza câtorva numere indicii nu se poate stabili viața reală a unui popor. Ziarul speră că experții reparațiilor vor examina cu mai multă atenție decât d. Parker Gilbert situația socială a poporului german, înainte de a lua o hotărâre.

"Berliner Tageblatt" observă că pentru a se aprecia în mod echitabil situația economică și capacitatea financiară a Germaniei, trebuie să se facă o comparație între Germania de azi cu Germania în 1913. Atunci Germania exporta capital, iar astăzi trăiește numai cu ajutorul cîrjelor capitalului străin.

Paris, 3. (Rador). — "Le Temps" declară că raportul d-lui Gilbert Parker e de natură să convingă orice spirit imparțial că planul Dawes ține seama în cea mai largă măsură de capacitatea de plată a Germaniei și că nu există niciun motiv să se mai revină asupra acestei chestiuni.

Ceea ce trebuie să se realizeze acum este regularea definitivă confirmată de dezvoltarea economică a Reichului. Germania n'ar avea nici o scuză dacă în mod voit s'ar sustrage dela executarea planului, așa cum există.

Berlin 3 (Rador). — Din New York se anunță că Sir Parker Gilbert a ajuns azi în America.

Sovietele rurale din Rusia sovietică pedepsesc pe țărani cu bătae

Moscova. (Ceps). — Atenția vie a opiniei publice, precum și relațiile largi ale presei sovietice, au determinat un proces contra mai multor membri din sovietul rural din Ijevsky, pentru pedepsirea țărănilor prin bătae. S'a constatat că oficiile sovietice din Ludovai au pedepsit nu de mult pe țărani prin lovire publică cu vergi pentru că nu s'au supus ordinului de a-și împrumui gospodăriile cu garduri. Știrile despre această întâmplare au ajuns la Moscova, iar procuratura de stat a chemat pe vinovații la răspundere. Vinovații principali au fost membrii sovietului rural. Un oarecare Ivanov a recunoscut că din ordinul lui s'a dat o sentință de pedepsă corporală și că el însuși a biciuit pe țărani. Acuzatul Mihailov, membru și el în sovietul rural a recunoscut că a participat la executarea sentinței pe care a condus-o un alt membru din soviet Sergheiev. Acesta din urmă a recunoscut în fața tribunalului că el însuși a lovit pe țărani și a ordonat altora să bată mai tare.

Când și s'ar ordona să omori un om, a întrebat procurorul pe unul din executorii sentinței, ai face-o?

— Da-l așa omori, a sunat răspunsul, deoarece altfel m'ar omori alții pe mine.

Foarte numeroși martori au des-cris în fața tribunalului amănuntele

Guvernul prusian a primit vot de încredere

Berlin, 3. (Rador). — Dieta prusiană a respus aseară cu 211 contra 126 voturi și 14 abțineri, moțiunea de neîncredere în guvern propusă de comuniști. Impotriva guvernului au votat pe lângă comuniștii naționaliști germani și naționaliștii extremiști.

Mari Viscofe în Spania și în Franța

Berlin 3 (Rador). — Din Franța și Spania, se anunță că cea mai mare parte din cele două țări, sunt bătute de furtuni mari, însoțite de ger puternic, precum și de săpadă.

Zăpada cade în abundență, și în Nordul Italiei, din care cauză mai multe trenuri au rămas înzăpezite.

ULTIMA ORA

Se revizuesc Impunerile globale

Impozitul salariilor cari n'au alte venituri

Necestatile impuse de imediat punere in aplicare a noilor impozite, au creat adancii nemulțumiri provocate nu atât la mărirea sporurilor, cât de închinăta lor.

Guvernul e hotărât să revizuiască impozitul global, tinzând să meargă până la desființarea lui pentru funcționarii publici ori particulari, cari n'au alte venituri decât salariul asupra căruia grefează o destul de oneroasă impunere.

Din cifrele statistice, guvernul s'a convins nu numai că impozitul pe salarii e cea mai importantă sursă de venituri din capitolul contribuțiilor direc-

te — salariații plătesc mai mult decât toate categoriile sociale din țară — lucru care de altfel puteau să vadă dela început, dar că proporțional impozitul asupra salariilor în România e mai mare decât în toate țările europene.

Conținut și faptul că salariații nu pot face declarații nesincere și că singurul impozit care se încasează prompt e cel asupra salariului, guvernul intenționează să scutească de impozitul global pe salariații cari n'au alte venituri și ale căror lefuri totale nu trec de una sută mii lei pe an.

Modificarea statutelor Băncii Naționale

Citadela liberală va suferi un mai mare control din partea statului

După cum se știe decretarea operațiunilor de stabilizare, atingând mai mult interesele Băncii Naționale. Și, de aceea odată cu lucrările făcute pentru pregătirea stabilizării s'au luat și măsurile pentru ca legea de funcționare a institutului nostru de emisiune să fie recardată nevoilor reale ale țării și intereselor statului.

De fapt doar convenția dintre stat și Banca Națională trebuia modificată. Dar noul guvern a profitat de acest fapt, care dă posibilitate institutului nostru de emisiune să-și revitalizeze stocul metallic și a impus și modificarea statutului, pentru a repara, cu această ocazie, situația creată statului, când s'a prelungit acum câțiva ani convenția. După cum se știe d. Virgil Madgearu a combătut atunci, în parlament, prelungirea și a arătat că nu interesele unei asigurări a circulației bancnotelor s'au avut în vedere, ci asigurarea intereselor liberale în această citadelă financiară a țării.

Cum toate lucrurile au un soroc, a venit sorocul ca și această instituție liberală să simtă noul vremuri.

Intr'adevăr, se poate spune că influența partidului liberal va suferi o serioasă lovitură prin modificarea statutelor. Și faptul poate fi considerat ca definitiv.

Ieri s'au primit la ministerul

de finanțe proiectele de statut modificat, urmând a li se face adnotările ce se vor crede de cuviință, bine înțelese dacă eforturile liberale vor reuși să creeze atmosferă favorabilă acestor adnotări, în guvern, unde, to-

D. VIRGIL MADGEARU

tuși, în ciuda situației, Banca Națională, așa se pare, ar avea sprijinitori.

Cum, însă, aceasta e singura ocazie cu care partidul național-jărnesc și oricare alt partid decât cel liberal, nu credem să se mai întâlnească, e dela sine înțeleasă că eforturile liberale vor rămâne zadarnice.

Intre d. Iorga și liberali

Ce declară d. Al. Vaida-Voevod

Am anunțat încă de ieri că d. profesor Iorga a decis să dea în judecată ziarul Viitorul pentru noțiunea calomnioasă inserată acum câteva zile.

Sub semnătura d-lui profesor Iorga Neamul Românesc publică următoarele în această chestiune:

„Viitorul are aerul de a spune, că obișnuința mea în Parlament a fost dictată de bantii cu care guvernul a ajutat la călătoria mea în străinătate.

„Actualii miniștri sunt rugați să arate pe onoare lor cari sunt cererile de bani pe cari li le-am adresat.

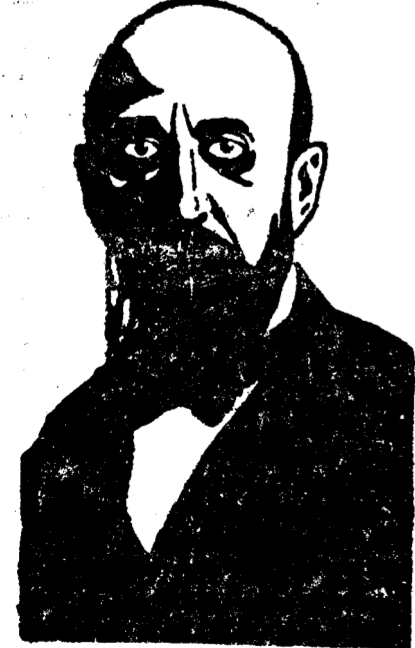
„După aceia, pentru a se dovedi că niciodată n'am cerut nici unui guvern nici un sprijin de caracter personal voi da în judecată ziarul oficios al partidului liberal.”

Ca de obicei când sunt strânsi cu usa, liberalii nu răspund direct somațiilor d-lui Iorga ci fac noi insinuări.

Răspunsul d-lui ministru Al. Vaida-Voevod

La întrebarea domnului Iorga făcută prin ziarul „Neamul Românesc” cu data de 3 Ianuarie 1929, tuturor miniștrilor, relativ la prelinse sume de bani ce ar fi ridicat d-sa dela diferite ministere, d. Al. Vaida-Voevod, întrebăte noi, ne-a dat următorul răspuns:

„D. Nicolae Iorga, nici când, nici direct, nici indirect, n'a cerut și nu a ridicat dela ministerul de sub conducerea mea nici un singur ban. Consider insinuarea „Viitorului” ca lipsită nu numai de eleganță, ci și de bun simț. Ea a stârnit indignația tuturor camenilor de bine, cari nu admit ca marea personalitate a învățatului nostru să poată fi terfelită după metode bizantine nici chiar de oficiosul partidului liberal, oricât de tristă specialitate și-ar fi făcut acesta din insinuările de asemenea natură.”

D. NICOLAE IORGA

„Si se atribuie fostului ministru de interne o declarație făcută înaintea mai multor deputați că ar fi cerelat casa d-sale pentru a-și storcea bani.

„Ziarul oficios al partidului liberal e rugat să arate în cel mai apropiat număr care au fost su mele pe care le-aș fi luat vreadată pentru folosul meu personal dela vre'un ministru liberal.

Rusia și pactul Kellogg

când va răspunde Polonia. O propunere adresată României

Abea astăzi, odată cu întoarcerea din concediu a d-lui Zaleski ministru de externe al Poloniei, guvernul din Varșovia va lua o hotărâre cu privire la răspunsul ce urmează a se da propunerii Sovietelor de a semna Protocolul de neagresiune cuprins în pactul Kellogg.

Principial, răspunsul se cunoaște. Polonia nu poate semna un act care ar însemna călcarea unei solidarități și guvernul polon va invita Sovietele să facă același propunere tuturor vecinilor Rusiei.

Asupra acestei propuneri și marile state din Apus au să-și spună și ele cuvântul lor astfel că totul trebuie discutat din punct de vedere al consensului internațional.

MEDIAȚIUNEA VARȘOVIEI

Propunerea primită de guvernul român

Guvernul român a primit ieri dimineață o importantă comunicare diplomatică din Paris, asupra căreia se face cel mai mare mister.

D. Mironescu ministru de externe a adus această știre la cunoștința primu-

lui ministru și apoi s'a prezentat în audiență specială Inaltei Regențe.

Se crede că această comunicare se referă la raporturile noastre diplomatice în legătură directă cu oferta Sovietelor adresată Poloniei.

D. G. G. MIRONESCU

Știri din sursă particulară confirmă știrile noastre anterioare relative la o propunere a Rusiei sovietice venită prin mediațiunea Poloniei.

Cum guvernul din Moscova știe că nici un om politic ro-

mân nu va începe nici un fel de negocieri, înainte ca Rusia să facă declarația prealabilă că recunoaște alipirea Basarabiei, se pare că primul punct din propunerea venită pe calea Varșoviei e referitor la această recunoaștere.

În ce privește tezaurul nostru dus în timpul războiului la Moscova, guvernul sovietic invocă faptul că datorile României și materialele părăsite în teritoriul românesc de trupele rusești la semnarea armistițiului ar întreze valoarea reală a tezaurului nostru.

E fapt cert că prin intermediul ministrului francez la Moscova d. Herbet, guvernul sovietic a adus la cunoștință propunerile făcute vecinilor săi pentru semnarea pactului Kellogg, atât guvernului francez cât și guvernului Statelor Unite.

In orice caz guvernul român nu va lua nici o hotărâre înainte de a cunoaște textul de răspuns al guvernului polon și înainte ca agenții noștri diplomați din Paris și Londra să fi obținut de răspunsul la son d'office ce urmează a se face la Quai d'Orsay și Foreign Office.

Conflict între C. F. R. și ministerul de interne

Un act liberal de sabotare

Un viu conflict a izbucnit pe ziua de ieri între direcția generală a căilor ferate și ministerul de interne.

Ministerul de Interne a cerut să se pună la dispoziție contra cost, permise de liberă circulație pe c. f. r. pentru funcționarii acestui departament, cari au atribuțiuni exteriore.

Printr-o adresă direcțiunea generală a căilor ferate, a anunțat erimisterul de interne că refuză să-i pună la dispoziție aceste permise, intru cât acest departament are la calea ferată o datorie tot pentru transporturi de circa 45 milioane. Ministrul de interne a rămas surprins de această atitudine a conducătorilor căilor ferate și cu atât mai mult, cu cât această datorie, acest departament o are de câțiva ani și nici odată până acum delacalea ferată nu au făcut un demers de așa natură sub tracetele guvernale.

Membrii guvernului consideră această măsură ca

un act de sabotaj, pus la cale de liberalii din Consiliul de administrație al C. F. R. și cari cu această ocazie s'au evidențiat că nu vor să facă decât greutăți guvernului d-lui Maniu. Deși direcția căilor ferate are dreptate să-și reclame sumele ce li datorază unele administrații publice, se pune însă întrebarea: cum nu au reclamat aceste sume sub guvernul trecut și o fac aceasta tocmai astăzi? Această chestiune după cum suntem informați, va fi adusă în discuția consiliului de miniștri ce se va ține în curând și cu care ocazie suntem informați că se vor lua măsuri, cari să împiedice orice sabotare a agenților liberali.

Starea Regelui Angliei s'a îmbunătățit

MEDICII AU SPERANȚA UNEI COMPLETE RESTABILIRI

Londra, 3. (Radior). — Buletinul medical publicat aseară, anunță că Regele a petrecut o zi bună. În starea Majestății Sale se constată o ușoară ameliorare.

Acest buletin medical e considerat ca fiind mai satisfăcător. Atmosfera la Palat e azi mai puțin încordată, dar cu toate acestea îngrijorarea persistă.

Londra 3. (Radior). — Buletinul medical publicat azi dimineață anunță că Regele a petrecut din nou o noapte agitată. În starea generală nu se semnalează nici o schimbare.

Londra, 3. (Radior). — Din surse autorizate, un ziar anunță că Suveranul suferă de septemie streptococică, localizată la baza plămânului drept, și că în prezent Suveranul suferă de o serioasă infec-

ție generală. Soluția DAC-ului, obținută din Statele Unite, nu a fost întrebunțată, nefiind necesară. Pe de altă parte, micșorarea presiunii arteriale, slăbiciunea și epuizarea, sunt considerabile, deci ameliorarea înceată, va fi mult timp încă, o problemă îngrijitoare. Din cauza slăbiciunii, Regele este hrănit cu biberonul. Admistrarea calculului, a ex-tracțiunii paratirodian și a stricteții, precum și aplicarea tratamentului ra-dioactiv au fost după câte se pare binefăcătoare. Transfuziunea sângelui, nu este considerată ca prielnică. Regele are voința să trăiască, și medicii sunt mai puțin îngrijiați, de oarece ameliorarea justifică speranța unei restabiliri.

Știri politice

Nici o anchetă la prefectura poliției Capitalei

Ministerul de Interne ne trimite următorul comunicat, în legătură cu o anchetă ce s'a fi întreprins la prefectura poliției Capitalei.

Ministerul de interne n'a ordonat nici un fel de anchetă împotriva vreunui funcționar dela prefectura poliției Capitalei, nici n'a primit pre-o reclamațiune împotriva activității cuiora.

In ce privește comunicatul d-lui director al poliției, d. Milozi, este consecința firească a circulației dată de Ministerul de interne tuturor instituțiilor polițienești din țară, și oglindește starea de spirit a tuturor demnitarilor actualului guvern animați de sentimentul de dreptate și de dorința de a aprecia meritele funcționarilor în afară de orice împotrivă intervențiilor cari s'a face de către anumiți interesești. Iar pentru felul cum noul director al poliției Capitalei d-l Nicolae Milozi, marchează începutul activității sale la Direcțiunea poliției, Ministerul de interne nu poate decât manifesta via sa satisfacțiune.

Iar comunitatea de avere din Caransebeș

Odată cu venirea noului guvern, și odată cu instalarea d-lui Aurel Dobrescu, ca subsecretar de stat la ministerul de agricultură și domenii pentru Ardeal, s'a ordonat o nouă anchetă la comunitatea de avere din Caransebeș.

In urma acestei anchete se vor lua măsuri împotriva actualului consiliu de administrație. Totodată s'a dispus suspendarea d-lui Ilie Orzescu, președintele acestei comunități.

Argentina nu aderă la pactul Kellogg

Paris 3. (Radior). — Din Buenos Aires, se anunță că presa crede că republica argentină, nu va adera la pactul Kellogg, în urma rezervei făcute de Senatul Statelor Unite, asupra doctrinei lui Monroe.

Guvernul și alegerile parțiale

Am anunțat la vreme, înainte de demisia efectivă, că d-nii Manoiilescu și Garofilid sunt virtualmente plecați din partidul popular și că înscrierea lor la național-jărnăniști e chestie de zile.

În principiu s'a stabilit că d-nii Manoiilescu și Garofilid vor candida în alegerile parțiale cari vor avea loc în ziua de 20 Februarie, fără ca guvernul să le opună contracandidat.

In ce privește pe d. Manoiilescu s'au ivit unele dificultăți de oare ce în trei din județele unde vor avea loc alegeri parțiale și unde fostului subsecretar de stat la finanțe i-ar conveni să candideze sunt fixate alte candidaturi cu sprijinul tacit al guvernului și anume ale îorghiștilor Tașcă, Cihodariu și Munteanu-Râmnic.

Baroul de Ilfov și noul spor al taxei timbrului

Față de cei trei îorghiști guvernul și-a luat unele angajamente dar nici pe d. Manoiilescu național-jărnăniștii n'ar avea să-l nemulțumească deși acesta și-a condiționat înscrierea în partid cu obținerea mandatului legislativ, neîncredere care a cam nemulțumit cercurile dirigitoare.

Pentru d. Garofilid s'a fixat definitiv locul de senator al camerelor agricole în locul d-lui Dinu Brătianu care a fost invalidat.

Guvernul și situația din Cadrilater

Nemulțumirile populației și agitațiile camenilor politici. Funcționarii vinovați vor fi înlocuiți prin Ardeleani

Constătutrea dela ministerul de interne

Măsurile ministerului

După ascultarea prefectilor, d. Vaida Voevod a hotărât facerea unei anchete la fața locului, în care scop vor pleca acolo d-nii Stăvri-Zărnești și Ion Popa, inspectori generali administrativi, Sfetocovici, inspector general de siguranță și un delegat al ministerului de agricultură și domenii. Misiunea acestei comisii de anchetă e să stabilească vinovații și să ia măsuri ca incidente ca acele petrecute în ultimul timp să nu se mai repete.

Dedesubturi politice

La conferința au fost invitați și prefectii celor două județe din Cadrilater. Aceștia în raportul făcut celor trei miniștri au arătat nemulțumirile create de legea improprie țării, care ia dela populație o treime de pământ, spre a constitui rezerve de stat, pentru scopuri de viitoare improprietăți, precum și agitația ce domnește printre coloniști, cărora li s'au atribuit, prin ordin administrativ parte din aceste pământuri și de multe ori prin mijloace cu totul neclawe.

Dar oricât de mari ar fi fost aceste nemulțumiri nu s'ar fi ajuns la incidente regretabile din ultimul timp dacă în subteranele acestor nemulțumiri nu s'ar fi ascuns agitații — cu caracter politic. Și prefectii au fost în măsură să aducă miniștrilor lor dovezi că agitațiile sunt opera organizației li brale de acolo și că autorul lor este d. Tașcu Pucerea, conducătorul acestei organizații.

Ieri după amiază, la ministerul de interne a avut loc o conferință între d-nii Al. Vaida-Voevod ministru de interne și cei doi subsecretari de stat, Eduard Mirto și Ioanțescu, în care s'a discutat situația creată în Cadrilater, de ultimele evenimente ce-au avut loc acolo, unele cunoscute și prin incidente săngeroase.

Funcționarii dovedii a fi comis abuzuri vor fi imediat suspendați și înlocuiți cu funcționari din Ardeal, adică ardeleni, așa cum au cerut coloniștii, încă dela instalarea noului guvern.

O comandă de jandarmi dovedii a fi fost slabi în ocazia incidentelor au și fost înlocuiți. Aceiași dispoziție s'a luat și împotriva unor șefi de post cari, în unele ciocniri, au luat partea unora dintre beligeranții.

Expediția la Polul Sud

Corabia lui Byrd a ajuns la bariera de gheață

New-York, 3. — Corăbiile aviatorului Byrd, care a sburat cel dintâi cu avionul deasupra Polului Nord și care intenționează să întreprindă un asemenea sbor și pe deasupra Polului Sud, a ajuns la 30 Decembrie în fața barierei de gheață din marea lui Ross, ancorând în baia Balenelor, unde expediția își va stabili baza ei principală.

Din cauza stoiurilor de gheață, corabia „City of New-York” a trebuit să se oprească la intrarea golului, la o depărtare de câteva mii de Franheim, care a servit drept cârmbar de iarnă expediției din 1910 a descoperitorului Polului Sud, Amundsen.

Byrd intenționează să-și stabilească baza în apropierea

colibei, astăzi dărărmată, a expediției norvegice.

În acest sbor Byrd, în tovarășie aviatorului Flachen, a unui skieur, a unui radiotelegrafist și a unei haite de câini polari a încercat să a reușit o debarcare pe stâncile de gheață, stabilind o primă bază, la care s'abuzit să instaleze o stațiune radiotelegrafică, un post de observații științifice și un important depozit de alimente; acesta din urmă cu atât mai necesar, cu cât legătura între vas și bază este extrem de dificilă, din pricina blocurilor de gheață.

Este probabil că vor mai trece multe săptămâni, până când ghefurile vor libera complet baia Balenelor, așa încât corabia „City of New-York” să poată înainta, iar Byrd și Flachen să-și ia sborul.

Criză de guvern din Jugoslavia continuă

Belgrad, 3. (Radior). — După audiența d-lui Mihailovici, președintele Scurpenei, la palatul regal, președinția consiliului de miniștri a publicat un comunicat anunțând că d. Mihailovici a propus Suveranului consultarea reprezentanților tuturor partidelor politice și tuturor grupurilor parlamentare, în vederea rezolvării crizei.

D-nii Macek și Pribicevici, șefii coaliției din Zagreb vor fi primiți azi de Suveran.

Belgrad 3. (Radior). — Continuând consultările, Suveranul a primit azi după amiază la ora 6, pe d. Stanoyovici, șeful partidului radical.

Ziarele de seară, anunță că d-nii Macek și Pribicevici, invitați la consultații, vor sosi mâine dimineață la Belgrad.

D. Macek va fi primit de Suveran la ora 11 dimineață, iar d. Pribicevici, la ora 4 după amiază.

Conflictul dintre Bolivia și Paraguay spre aplanare

Paris, 3. (Radior). Conflictul dintre Bolivia și Paraguay se îndreaptă spre aplanare, prin mijlocul conferinței pan-americane. În comisiunea de anchetă vor figura, după indicațiunea conferinței și reprezentanții celorlalte state din America de Sud. Guvernul din Uruguay a anunțat că a și desemnat pe reprezentantul său.

Demisia ministrului de război bulgar

Sofia 3. (Radior). — Ziarele anunță că d. Volkoff, ministrul de război, s'a decis să demisioneze din guvern. Știrea aceasta este confirmată din cercurile autoritate, întrucât, d. Volkoff, va fi probabil chemat să ocupe postul de ministru plenipotențiar într-una din capitalele europene.